George Sand

Metella

George Sand

Metella

eBibliotek 1800

2025

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af George Sand: *Metella* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of George Sand: *Metella* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

CC BY NC SA

I

Da grev Buondelmonte en gang vendte tilbage fra en rejse på nogle dage i omegnen af Florens, væltede han ved postkarlens uforsigtighed og faldt, dog uden at tage skade, i en grøft af flere fods dybde. Postvognen gik itu, og greven havde allerede besluttet at gå til fods til den nærmeste station, da der just kom en rejsevogn forbi, som havde skiftet heste kort efter ham ved det sidste posthus. De to postkarle begyndte en samtale, bestående af udråb, som kunne have varet i lang tid endnu uden at føre til noget, hvis ikke den anden rejsende, efter at have kastet et blik på greven, havde foreslået den ved alle sådanne hændelser naturlige løsning: han bad nemlig Buondelmonte høfligt om at stige op i sin vogn og fortsætte rejsen med ham. Greven modtog tilbuddet uden vægring; for den rejsendes nette væsen gjorde udsigten til at tilbringe flere timer alene med en ubekendt nogenlunde tålelig.

Den rejsende hed Olivier; han var en fra Geneve, eneste søn og arving til en stor formue. Han var tyve år gammel, og rejste for at udvide sine kundskaber eller for sin fornøjelse. Det var et spinkelt menneske med en fin teint og et sundt udseende. Hans ansigt var smukt, og hans konversation var, om end ikke udmærket, så dog langt over de trivialiteter, som greven, der endnu i sit indre var en smule ærgerlig over sit uheld, havde ventet. Høflighed forhindrede de to rejsende i at spørge hinanden om deres navne.

Greven, der var nødt til at gøre holdt på den første station, for dér at vente sine folk, give dem besked og lade sin

beskadigede vogn sætte i stand igen, ville der tage afsked med Olivier; men denne ville ikke tillade det, hvorimod han erklærede, at han i gæstgiverstedet ville afvente, at hans improviserede rejsekammerat fik sine sager bragt i orden, og at han ikke ville rejse til Florens uden ham. "Det er mig fuldkommen ligegyldigt," sagde han, "om jeg kommer nogle timer tidligere eller senere til denne by; ingen bydende forpligtelse kalder mig noget sted hen. Jeg vil derfor, hvis De ikke har noget imod det, bestille middagsmad til os begge to. Deres folk kommer her og taler med Dem, og vi vil køre om to eller tre timer for at være i Florents i morgen tidlig."

Olivier brugte så mange overtalelser, at florentineren var nødt til at modtage hans høflige tilbud. Bordet blev straks dækket efter den unge schweizers ordre, og da værtens vin ikke duede synderligt, hentede Oliviers kammertjener i vognen nogle flasker ypperlig rhinskvin, som den gamle tjener gemte til sin herre, for at de kunne drikkes i de dårlige værtshuse.

Greven, der selv meget sjældent indlod sig med fremmede, drak meget mådeholdent og lod det blive ved en utvungen og munter høflighed. Genferen derimod, der var mere åben, yngre og formodentlig indså, at han ingen hemmeligheder havde at bevare, gjorde sig efter en varm og støvfuld dag den fornøjelse at drikke adskillige velfyldte glas af den ædle vin. Måske begyndte han også at kede sig over sin ensomme rejse; en åndrig mands selskab gjorde ham end mere oplagt til munterhed: han blev meddelsom.

Det er meget sjældent, at en mand taler om sig selv, uden at hans egenkærlighed snart stikker frem; og greven, som sjældent aflagde en vis indre bitterhed, en følge af hans omgang med

den store verden, ventede hvert øjeblik at opdage hos sin rejsefælle denne surdej af egenkærlig naragtighed, som vi alle har under overhuden. Han blev forundret over i lang tid at vente forgæves; han forsøgte at smigre den unge mand for endelig at finde en latterlig side hos ham, men det lykkedes ham ikke; dette ærgrede ham lidt, for han var ikke vant til, at hans fine eksperimenter i menneskekundskab slog fejl for ham.

"Min herre," sagde genferen i samtalens løb, "kan De ikke sige mig, om lady Mowbray for øjeblikket er i Florens?"

"Lady Mowbray?" svarede Buondelmonte, idet han fo'r umærkeligt sammen; "jo, hun må være kommet tilbage fra Neapel."

"Tilbringer hun altid vinteren i Florens?"

"Ja, det har hun gjort i mange år. Kender De lady Mowbray?"

"Nej, men det er mit højeste ønske at lære hende at kende."

"Ja så!"

"Forundrer det Dem? Man siger, at hun er den elskværdigste dame i Europa."

"Ja, min herre. Og den bedste. Jeg mærker, De har hørt megen tale om hende."

"Jeg tilbragte en del af den sidste sæson ved badene i Aix; lady Mowbray var netop rejst derfra, og der var ikke tale om andet end om hende. Hvor det smertede mig at være kommet så sent! Jeg kunne tilbede denne dame!"

"De taler om hende med megen varme," sagde greven.

"Jeg risikerer ikke at fornærme hende, da jeg aldrig har set hende, og måske heller aldrig får hende at se."

"Hvorfor skulle De ikke det?"

"Ja vist, hvorfor skulle jeg egentlig ikke? Men man kan også sige: Hvorfor skulle jeg? Jeg ved nok, at hun er venlig og god, at hendes hus står åbent for fremmede, og at hendes velvilje er den bedste anbefaling; jeg kunne også bringe hende hilsen fra folk, som hun beærer med sit venskab; men De forstår og kender vel nok den ængstelighed, som vi alle føler ved at nærme os personer, der på afstand har opvakt vor medfølelse og beundring i høj grad."

"Fordi vi frygter for at finde dem under vore forventninger," sagde greven.

"Nej, i sandhed ingenlunde," svarede Olivier rask, "det er ikke grunden til det. Hvad mig angår, er det, fordi jeg føler mig lidet værdig til at vække de følelser, jeg selv nærer, og oven i købet ikke er i stand til at udtrykke dem."

"De tager fejl," sagde greven, idet han så ham lige ind i ansigtet med en egen mine; "jeg er vis på, at De ville behage lady Mowbray meget."

"Hvorledes! Tror De det? Og hvorfor? Hvor skulle jeg komme til den lykke?"

"Hun elsker oprigtighed og godhed. Jeg tror, at De er oprigtig og god."

"Det tror jeg også," sagde Olivier, "men kan det være nok til at blive bemærket af hende blandt de mange udmærkede mennesker, der, som man fortæller, danner et helt hof om hende?"

"Ja," sagde greven, idet hans ironiske smil atter kom til syne, "bemærket ... bemærket ... hvad mener De med det?"

"O, min herre, gør Dem ikke større tanker om mig, end jeg fortjener," svarede Olivier leende; "jeg forstår det som en

beskeden skolediscipel, der ønsker at nævnes med ros ved eksamen uden at turde sætte sig den første præmie til mål. Desuden ... men der var jeg vist på vej til at sige noget dumt. – Hvis De ikke drikker mere, så har De vel intet imod, at jeg lader denne sidste flaske bringe bort? I det sidste kvarters tid har jeg siddet og drukket i tanker."

"Drik," sagde greven, idet han fyldte Oliviers glas, "og lad mig ikke tro, at De er bange for, at jeg skal lære Dem at kende."

"Lad gå," sagde genferen, idet han rask skyllede sit sjette glas rhinskvin ned. "De vil nok vide mine hemmeligheder, hr. italiener? Nå! med fornøjelse. Jeg er forelsket i lady Mowbray."

"Godt!" sagde greven, idet han rakte ham hånden lige som i et udbrud af sympatetisk glæde; "meget godt!"

"Skulle det være den første gang, at nogen er blevet forelsket i en kvinde uden at have set hende?"

"Nej, i sandhed ikke!" svarede Buondelmonte. "Jeg har læst over tredive romaner og set mere end tyve komedier, som begyndte på den måde; og tro mig, livet ligner oftere en roman, end – en roman ligner livet. Men sig mig en gang, hvilken af alle de lovtaler, De har hørt over lady Mowbray, har begejstret Dem mest?"

"Lad mig se," sagde Olivier, hvis tanker begyndte at blive lidt egenrådige. "Man fortæller flere højst beundringsværdige træk om hende; man siger imidlertid, at hun som meget ung pige skal have vist sig noget letfærdig."

"Hvad siger De?" spurgte Buondelmonte tørt; men Olivier lagde ikke mærke til det.

"Ja," vedblev han, "jeg mener, at hun skal have været noget koket."

"Endnu bedre!" sagde greven. "Følgen af det var, at ...?"

"At, enten ved uforsigtighed fra hendes side eller skinsyge fra de andre kvinders, hendes rygte fik sådanne stød i England, at hun ønskede at forlade disse søvnige mænd og sippede kvinder. Hun søgte derfor i Italien et mere frit liv og en finere selskabstone. Man siger endog ..."

"Hvad siger man, min herre?" sagde greven med et alvorligt ansigt.

"Man siger ..." sagde Olivier, hvis blik var noget uklart, "å! hun har såmænd selv i Aix sagt det i fortrolighed til en af sine bedste veninder, som siden igen har fortalt det til alle de andre vanddrikkere ..."

"Men hvad har hun da sagt?" udbrød greven, idet han i sin utålmodighed skar i en frugt og i sin finger på én gang.

"Hun har sagt, at hun ved sin ankomst til Italien var så forbitret over menneskenes uretfærdighed og over at have været et offer for deres bagvaskelser, at hun følte sig fristet til at træde alle fordommens love under fødder og føre et lige så lystigt liv som størstedelen af de fornemme her til lands."

Greven tog sin rejsehue af og satte den ganske roligt på igen, uden at sige et eneste ord. Olivier vedblev:

"Men det var et tomt ord. Den ædle lady gjorde dette løfte uden at kende sit eget hjerte. Da hun endnu ikke havde elsket og ikke troede, at hun *kunne* elske, var hun nær ved at give afkald på kærlighed, da just en ung mand, der var blevet dødeligt forelsket i hende, skrev til hende og uden videre bad hende om et stævnemøde."

"Har De hørt den unge mands navn?" spurgte Buondelmonte.

"Jeg erindrer det i sandhed ikke mere. Det var en florentiner, og De må kende ham, for han er endnu ..."

Greven afbrød ham for at slippe for svaret. "Og hvad svarede lady Mowbray?"

"Hun lovede ham stævnemødet i den hensigt at straffe ham for hans indbildskhed ved rigtigt at gøre ham latterlig. Hun havde dertil indbudt et lille selskab af gode venner, som skulde være i baghold, jeg ved ikke rigtig hvorledes."

"Lige meget," sagde greven.

"Florentineren kom da, men han var så smuk, så elskværdig og så åndrig, at lady Mowbray vaklede i sin beslutning. Hun hørte på hans ord, overvejede og hørte atter. Hun havde ventet at træffe en indbildsk nar, som burde afstraffes; hun fandt en oprigtig, fyrig og romantisk ung mand! Hvorledes skal jeg udtrykke mig? – Hun følte sig bevæget, men forsøgte dog at gøre ham bange ved opdigtede farer, som skulle omgive ham. Florentineren var uforsagt, han gav sig til at le. Hun søgte at forskrække ham ved at true med kulde og koketteri; han brast i gråd, og hun elskede ham. Det lykkedes således grev ... i sandhed! jeg tror, at jeg kommer på hans navn ... Buonacorsi – Belmonte – Buondelmonte, åh! der har jeg det! grev Buondelmonte, at røre dette ubetvingelige hjerte. Lady Mowbrays kærlighed og liv blev bundet til Florens. Grev Buondelmonte blev hendes første og eneste kærlighed i det muntre Italien. Nu har jeg fortalt Dem denne historie, således som jeg har hørt den; gør mig nu den tjeneste at sige mig, da De er fra Florens, om den er sand i alle henseender. Men er den det ikke, så sig mig dog ikke, at den er opdigtet; den er så smuk,

at jeg ikke uden smerte kunne lade mig overbevise om dens usandhed."

"Min herre," sagde greven, hvis ansigt havde antaget et alvorligt og tankefuldt udtryk, "denne historie er lige så sand som smuk. Grev Buondelmonte har nu misundt af alle i ti år levet det lykkeligste liv ved lady Mowbrays fødder."

"Ti år!" udbrød Olivier

"Ja, ti år, min herre," svarede Buondelmonte. "Det er ti år siden, dette foregik."

"Ti år," gentog den unge mand. "Lady Mowbray kan da ikke være meget ung længere?"

Greven svarede ikke.

"Man forsikrede mig imidlertid i Aix, at hun endnu stadig var skøn som en engel, at hun var stor og velvoksen, men let og livfuld, at hun galoperede med en fyrig hest på randen af en afgrund, at hun dansede meget smukt. Hun må være omtrent tredive år gammel, ikke sandt, min herre?"

"Hvad gør hendes alder til sagen," sagde greven utålmodigt. "En dame er altid så ung, som hun synes at være, og alle har jo sagt Dem, at lady Mowbray endnu er smuk. Har man ikke sagt Dem det?"

"Jo, det har man sagt mig overalt, i Aix, i Bern, i Genua – alle vegne, hvor hun har været."

"Hun bliver beundret og æret af alle," sagde greven.

"O! min herre, De kender hende, De hører måske til hendes venner? De lykkelige! Hvilken ære er vel større end den at kunne elske – Hvor denne Buondelmonte kan være stolt af at have oprejst denne skønne sjæl, at have bragt denne af stormen nedbøjede plante til at blomstre på ny!"

Et sarkastisk smil spillede på grevens ansigt. Han var ikke nogen elsker af romanfraser – måske netop fordi han en gang *havde* været det! Han så stift på genferen; men da han hos denne bemærkede umiskendelige tegn på vinens virkning, besluttede han at benytte den gunstige lejlighed til at udtale de tanker, der længe havde ligget ham på hjerte, for en åben og trohjertig mand.

Uden at bestræbe sig for at skjule, hvor nær sagen angik ham, for Olivier var ikke mere i stand til at gøre videre skarpe iagttagelser, lagde greven sin hånd på hans for at sikre sig hans opmærksomhed for, hvad han agtede at sige.

"Mener De ikke," sagde han til ham, "at det er mere berømmeligt for en mand at rokke en kvindes rygte end at befæste det, når det, enten med rette eller urette, har lidt betydelige stød?"

"Nej, det er absolut ikke min mening," sagde Olivier, "jeg vil hellere rejse et tempel end bryde det ned."

"De er noget romantisk," sagde greven.

"Det vil jeg ikke nægte; det hører til min alder; og et bevis for, at de romantiske ikke altid har uret, er, at Buondelmonte for en times begejstring blev belønnet med ti års kærlighed."

"Han selv alene kan afgøre dette spørgsmål," svarede greven; han gik op og ned i værelset med hænderne på ryggen og med rynkede bryn. Men da der opstod en frygt hos ham for at forråde sig, kastede han et sideblik til sin kammerat. Olivier sad med foroverbøjet hoved og hånden under kinden; skyggen af hans øjenhår, der var sænkede i en blid slummer, tegnede sig på hans kinder, som vinens velgørende varme farvede med en mere end sædvanlig levende rødme. Greven vedblev at gå travlt

op og ned ad gulvet, indtil piskesmæld og hestetrampen meldte, at vognen var kørt frem. Oliviers gamle tjener bragte en foerværkspels, som denne, gabende og gnidende øjnene, iførte sig. Han blev først ganske vågen, da han gav Buondelmonte armen og nødte ham til at stige først ind i sin vogn, som straks kørte ad Florens til.

"Det er sandt," sagde han, idet han så ud i den mørke nat, "denne tid for røvere bringer mig i tanker om en historie, som jeg har hørt om lady Mowbray."

"Endnu én!" sagde greven; "lady Mowbray ligger Dem meget på hjerte!"

"Spurgte De mig ikke, hvilket træk i hendes karakter der havde begejstret mig mest? Det kan jeg ikke sige Dem; men nu skal De høre et eventyr, som har gjort mig mere ivrig efter at se lady Mowbray end efter Rom, Neapel og Venedig. De kan sige mig, om dette er lige så sandt som det første. En dag, da hun rejste gennem Appenninerne med sin lykkelige elsker Buondelmonte, blev de angrebet af røvere; greven forsvarede sig tappert mod tre mand: han dræbte den ene, og kæmpede endnu med de to andre, da lady Mowbray, som havde været nær ved at besvime i den første overraskelses skræk, sprang ud af vognen og kastede sig over liget af den røver, som Buondelmonte havde dræbt. Besjælet i dette rædslens øjeblik af en for hendes køn usædvanlig åndsnærværelse, havde hun i røverens bælte set en stor pistol, som han endnu ikke havde fået tid til at bruge, men endnu syntes at holde fast med sin hånd. Hun bortfjernede denne endnu varme hånd, rev pistolen ud af bæltet, og, idet hun styrtede sig midt ind imellem de stridende, som mindst ventede dette, skød hun pistolen af lige i ansigtet

på den røver, som holdt fast i Buondelmonte. Han faldt stendød om, og Buondelmonte fik snart bugt med den sidste. Er det ikke også en smuk historie, min herre?"

"Lige så smuk som sand," svarede Buondelmonte. "Lady Mowbrays mod holdt hende endnu oprejst noget efter denne frygtelige scene. Postillonen lå, halvdød af skræk, skjult i en grøft; de forskrækkede heste havde revet deres seletøj itu; den eneste tjener, der ledsagede de rejsende, var såret og lå besvimet. Buondelmonte og hans ledsagerinde måtte i al hast bringe alt dette i orden; for hvert øjeblik kunne man vente, at andre røvere, der havde hørt kampens larm, ville komme til, som det så ofte er tilfældet, og angribe dem. De måtte prygle postillonen for at få liv i ham, forbinde tjenerens sår, for at han ikke skulle forbløde sig, bære ham hen til vognen og spænde hestene for igen. Lady Mowbray gav sig i færd med alle disse ting med en forbavsende åndsnærværelse og legemskraft. Hun tænkte på alle udveje og fandt stadig på det hurtigste og sikreste middel til at hjælpe sig ud af forlegenheden. Hendes smukke hænder, besudlede med blod, gjorde remme fast, rev klædningsstykker itu, løftede sten. Endelig var alt i stand, og vognen kørte igen videre. Lady Mowbray satte sig hos sin elsker, betragtede ham skarpt, gav et højt skrig og besvimede. – Hvad tænker De på?" tilføjede greven, da han så, at Olivier blev tavs og tankefuld.

"Jeg er forelsket!" sagde Olivier.

"I lady Mowbray?"

"Ja, i lady Mowbray."

"Og De rejser uden tvivl til Florens for at gøre hende en erklæring," sagde greven.

"Jeg vil svare Dem med de ord, De for lidt siden sagde: Hvorfor ikke?"

"Ja, i sandhed," sagde greven tørt, "hvorfor ikke?" Derpå tilføjede han i en anden tone og ligesom han talte med sig selv: "Hvorfor ikke?"

"Min herre!" sagde Olivier igen efter et øjebliks tavshed, "vil De ikke være så god at bekræfte eller benægte sandheden af en tredje historie, som er fortalt mig i anledning af lady Mowbray, og som behager mig mindre end de to første?"

"Lad høre, min herre."

"Man siger, at grev Buondelmonte forlader lady Mowbray."

"Det," svarede greven meget kort, "ved jeg intet om, og har jeg intet at sige Dem om."

"Men man har forsikret mig det," gentog Olivier; "og hvor sørgeligt end denne tingenes vending er, så synes den mig dog ikke umulig."

"Men hvad angår det Dem?" sagde greven.

"De er grev Buondelmonte!" sagde Olivier, der på en gang blev slået af den andens tone; og idet han tog ham i armen føjede han til: "Og De forlader *ikke* lady Mowbray."

"Jeg er grev Buondelmonte," svarede denne; "vidste De det, min herre?"

"På min ære, nej."

"I så fald har De ikke kunnet fornærme mig. Men lad os tale om andre ting."

De prøvede på det; men samtalen ville ikke gå. Begge følte sig forstemte, og de blev derfor snart, hver på sin side, enige om at lade, som om de sov. Olivier, der til sidst virkelig var faldet i søvn, vågnede ved dagens frembrud i Florens. Greven tog

afsked med ham med en hjertelighed, som han nu havde fået tid til at forberede sig på.

"Her bor jeg," sagde han, idet han pegede på et af de smukkeste palæer i byen, som postillonen holdt foran. "Skulle De glemme vejen, så tillader De, at *jeg* kommer og viser Dem den. Tør jeg spørge, hvor De tager ophold, og hvornår jeg, uden at komme til ulejlighed, kan aflægge Dem en visit og gengælde Deres venlighed?"

"Jeg ved det ikke endnu," svarede Olivier, som dette spørgsmål satte en smule i forlegenhed; "men De behøver ikke at ulejlige Dem. Så snart jeg har udhvilet mig, tager jeg mig den frihed at komme til Dem for at bede Dem at være min beskytter i denne fremmede by."

"Det stoler jeg på," sagde Buondelmonte, idet han rakte ham hånden.

"Det skal jeg nok tage mig i agt for," tænkte genferen, idet han rakte ham sin igen. Dermed skiltes de.

"Der kom jeg godt afsted!" sagde Olivier til sig selv, da han den næste morgen vågnede i det bedste hotel i Florens; "det var en smuk begyndelse! – Men hvad gik der dog af den mand, at han tog en halvdrukken galnings snak for alvor? Jeg har da været så heldig at lukke lady Mowbrays dør for mig, hende, som jeg således ønskede at lære at kende! Det er forbandet ubehageligt i grunden!" ... Han kaldte på sin kammertjener for at blive barberet, og var meget ærgerlig over ikke i sit rejsechatol at kunne finde en Garofoli-sæbekugle, som han havde købt i Parma, da grev Buondelmonte trådte ind ad døren.

"Om forladelse, fordi jeg kommer ind som en ven, uden at lade mig melde," sagde han med en smilende og forbindtlig mine; "jeg fik at vide nedenunder, at De var stået op, og jeg kommer for at bede Dem spise frokost med mig hos lady Mowbray."

Olivier bemærkede, at greven forskede i hans ansigt efter virkningen af denne nyhed. Uagtet sin ligefremhed havde han dog også en vis mistro til andre; han manglede heller ikke den fornødne grad af tillid til sin egen dømmekraft. Man kunne vel krænke ham, men ikke have ham til bedste eller gøre ham bange.

"Med fornøjelse," svarede han roligt; "jeg takker Dem, min kære rejsefælle, fordi De har forskaffet mig denne gunst. Nu er vi kvit." –

Grevens forekommenhed og hjertelighed var uforandret. Kun kunne han, da den unge fremmede med alt sit hastværk viste en smålig omhyggelighed for sit toilette, ikke tilbageholde et smil, som Olivier opfangede i spejlet, idet han bandt sit halstørklæde. "Fører vi krig under venskabs maske," tænkte han, "nu vel, fremad da!" Han tog halstørklædet af igen og skændte på sin tjener, fordi han havde givet ham et, hvis folder ikke faldt godt. Den gamle Jean bragte et andet. "Giv mig hellere et himmelblåt," sagde Olivier, og da Jean havde bragt ham dette, beså han snart det ene, snart det andet med en mine, der udtrykte ubestemthed og tvivl.

"Hvis jeg turde sige min mening ..." begyndte kammertjeneren beskedent.

"Det forstår du dig ikke på," sagde Olivier med værdighed. "Hr. greve, jeg henholder mig til Dem som en mand af smag:

hvilken af disse to farver passer bedst til mit ansigt?"

"Lady Mowbray kan ikke udstå hverken blåt eller rosenrødt," sagde greven med et smil.

"Giv mig et sort halstørklæde," sagde Olivier til tjeneren.

Grevens vogn ventede dem ved porten; de steg ind i den. Begge var generte, men det mærkedes ikke. Buondelmonte havde for megen verden til ikke at kunne synes det, han ville være; Olivier havde for megen bestemthed til at vise sin uro. Han tænkte på den ubehagelige stilling, han ville komme i, hvis lady Mowbray og Buondelmonte var enige om at have ham til bedste; men hvis Buondelmonte var ene på sit parti, da kunne det på den anden side være ret morsomt at gøre ham lidt bange. I deres indre havde en slags uvilje mod hinanden afløst deres tidligere gode forståelse. Olivier kunne ikke tilgive greven, at denne havde ladet ham snakke uden at navngive sig; greven ærgrede sig ikke over den snak, som Olivier havde givet til bedste dagen i forvejen, men over, at han nu ikke var mere angergiven og forlegen.

Lady Mowbray beboede et pragtfuldt palads; greven viste en umiskendelig bestræbelse for at vise, at han var som hjemme. Olivier var på sin post og iagttog sin ledsagers mindste bevægelser. Det værelse, hvor de ventede, var dekoreret med en kunst og en rigdom, som greven syntes at være stolt af, selv om han hverken havde bidraget til den ved sine penge eller sin smag. Han foreviste lady Mowbrays malerier, som om han kunne have været hendes lærer i malerkunsten, og han syntes ligesom at godte sig over den slet dulgte uro, Olivier ventede på lady Mowbrays komme med.

Metella Mowbray var datter af en italienerinde og en englænder; hun havde romerindens sorte øjne og englænderindens rosenfarvede hvidhed. Det antikke og strenge i hendes træk var formildet ved et udtryk af renhed og blidhed, som er egen for de britiske ansigter. Det var en forening af de to mest fuldkomne skønhedsformer. Hendes ansigt var blevet fremstillet af alle Italiens malere og billedhuggere; men på trods af denne fuldkommenhed, på trods af hendes skønheds triumfer, på trods af den udsøgte klædedragt, som end mere hævede hendes naturlige fortrin, opdagede Olivier dog ved det første blik, hvad der var grev Buondelmontes hemmelige kval: *Metella var ikke mere ung*.

Ikke kunne den blændende pragt, som omgav hende, ej heller den hæder, den almindelige hyldest havde kronet hende med, eller den magt, hendes ynde endnu besad, afvende fra hende den fordømmelsesdom, som en ung mand ved første blik kaster på den kvinde, som ikke længere er ung. I et nu, ved én tanke, havde Olivier sammenholdt billedet af en frisk og kraftig schweizerpige med denne så sjældne og så fuldkomne skønhed. Billedhuggerne og malerne kunne tænke, hvad de ville; Olivier sagde til sig selv, at seksten dog altid var bedre end denne gådefulde alder, hvis tal kvinderne skjuler som en frygtelig hemmelighed.

Dette blik var hurtigt; men det undgik ikke greven, der uvilkårligt bed sig i underlæben.

For Olivier var det kun et øjebliks sag: han samlede sig, og vogtede bedre på sine bevægelser. Han sagde til sig selv, at han ikke ville blive forelsket, men at han meget godt, uden at give sig blot, kunne bære sig ad, som om han var det; for havde end

lady Mowbray ikke mere i sin magt at kunne bringe ham til at begå dårskaber, så var det dog endnu umagen værd at begå dårskaber for hendes skyld. Måske tog han fejl: en kvinde har måske en sådan magt, så længe verden tilstår hende ret til at udøve den.

Greven, der også søgte at skjule sin ærgrelse, præsenterede Olivier for lady Mowbray med mange falske artigheder til dem begge; og da Metella rakte genferen hånden for at takke ham for den tjeneste, han havde vist *hendes* ven, tilføjede greven: "Og De må også takke ham for den lidenskabelige begejstring, han nærer for Dem, min nådige frue. Han har større fortjeneste end de andre: han har tilbedt Dem, førend han så Dem."

Olivier rødmede over hele ansigtet, men lady Mowbray rakte ham hånden med et mildt og venligt smil. "Lad os være venner," sagde hun; "jeg skylder Dem oprejsning for denne uartige spøg af greven."

"Enten De har del deri eller ej," svarede Olivier, "så har han sagt Dem, hvad jeg aldrig havde vovet at sige Dem. Jeg er mere end betalt for, hvad jeg har gjort for ham." Og han kyssede kækt lady Mowbrays hånd.

"Den uforskammede!" tænkte greven.

Under frokosten var greven særdeles omhyggelig og opmærksom for sin elskede. Hans høflighed mod Olivier kunne ikke ganske dølge hans harme. Olivier hørte dog snart op at lægge mærke til det. Lady Mowbray havde fra først af været bleg, adspredt og lige som vemodig; nu farvedes hendes kinder, hun blev munter og strålende. Den lovprisning, man havde givet hendes åndrighed, var ingenlunde overdreven. Olivier fandt hende ti år yngre, da han havde hørt hende tale. Hans

naturlige sunde fornuft tillod ham imidlertid ikke at bedrage sig med hensyn til ét vigtigt punkt. Han så nemlig, at Metella, skønt hendes velvilje for ham var oprigtigt ment, vandt sin munterhed, sin glæde og sin foryngelse ene ved grevens kærlige opmærksomhed. "Hun elsker ham endnu," tænkte han, "og han vil elske hende, så længe hun bliver elsket af andre."

Fra dette øjeblik var han fuldkommen utvungen; for han var på det rene med, hvad der foregik imellem dem, og han bekymrede sig lidet om, hvad der kunne foregå i ham selv; det var endnu alt for tidligt.

Greven så, at Metella havde fortryllet hans modstander; han troede at have sejren i hænderne. Han fordoblede sin opmærksomhed mod hende, for at Olivier kunne blive rigtig overtydet om sit nederlag.

Da klokken var blevet tre, ville Olivier gå. Greven tilbød at køre ham hjem, og idet han tog afsked med Metella, kyssede han hendes hånd to gange så kærligt, at en rødme af glæde og erkendtlighed udbredte sig over hendes ansigt. Udtrykket af kærlighedslykke synes at være ungdommen udelukkende forbeholdt, og når det viser sig på en pande, som tidens hånd har berørt, udbreder det lige som et trylleskær over denne. Metella var så smuk i dette øjeblik, at Buondelmonte var stolt af det; og idet han gik ned ad trappen med Olivier under armen, sagde han:

"Nå! min kære ven, er De endnu forelsket i min veninde?"

"Ja, jeg er," svarede Olivier uden at tænke det mindste ved det.

"De er hårdnakket."

"Det er ikke min skyld, det er Deres. Hvorfor har De bemægtiget Dem min hemmelighed, og hvorfor har De røbet den? Nu spiller vi åbent spil."

"De stoler meget på Deres færdighed!"

"Ingenlunde! Kærlighed er et hasardspil!"

"De er meget spøgefuld!"

"Og De da, hr. greve?"

Olivier tilbragte flere dage med at bese Florens. Han tænkte ikke synderligt på lady Mowbray. Han kunne meget let have glemt hende, hvis han ikke havde set hende igen. Men en aften så han hende i teatret og syntes, han var nødt til at hilse på hende i hendes loge. Hun var dejlig ved lyset og i fuld pynt; han blev forelsket i hende og besluttede ikke at se hende igen.

Lady Mowbray havde vidunderligt bevaret sin skønhed langt over den frist, der er sat for varigheden af kvindens herredømme; men i det sidste år syntes den ubønhørlige tid igen at ville gøre sin ret gældende og lade hende føle, at der var kommet nyt liv i dens tøvende hånd. Når Metella om morgenen usmykket betragtede sig i spejlet, udstødte hun undertiden et rædselsskrig ved synet af en fin lille rynke, der om natten havde furet sig på hendes ansigt eller hendes brysts skønne jævne flader. Hun modstod endnu med stolthed fristelsen til at bruge sminke, som hun så de andre kvinder på hendes alder gøre. Hidtil havde hun kunnet fængsle en mands blik ved højlys dag; men nu begyndte en mørkere skygge at betegne omridset af hendes kinder og et blåagtigt skær at indfatte hendes store sorte øjne. Hun så sig allerede omgivet af rivalinder, der

frydede sig og blev mere og mere forekommende mod hende, jo mindre farlig de anså hende for at være.

Folk sagde, at hun tog sig sin alder så nær, at hun var syg af det. Damerne forsikrede allerede, at hun farvede sit hår og havde flere falske tænder. Buondelmonte vidste, at det var lutter usandhed; men han tog sig det måske mere nær, end om det havde været sandt, men kun ikke kendt. Så lykkelig, så misundt som han havde været, måtte vel forfængelighedens nydelser, de varigste af alle, have stillet kærlighedens i skygge. Havde den smukkeste og elskværdigste kvindes hengivenhed og troskab hos ham udviklet en umådelig stolthed, eller havde de måske kun givet den næring? –

Jeg ved det ikke. Alle de, jeg kender, har været tyve år, og mine psykologiske iagttagelser gør mig tilbøjelig til at antage, at næsten alle kan være tyve år, om end kun én gang i deres liv. Men greven var tredive og et halvt år den dag, da lady Mowbray fyldte … (jeg er alt for velopdragen til at skrive et tal, der nøjagtigt ville angive det, som jeg uden at fornærme eller blotte nogen, kunne kalde en dames *ubestemmelige* alder); og greven, som havde været meget stolt af lady Mowbrays kærlighed, begyndte at spille en halvt anset, halvt udlét rolle, der sårede hans forfængelighed meget. Ti år giver alle mulige lidenskaber en temmelig rolig og besindig karakter. Det venskab, der træder i kærlighedens sted, er mere modtageligt for beregninger og mere koldt i sine domme end den. Venskabet (jeg beder de to eller tre undtagelser, som findes i verden, om forladelse) er ikke af opofrende karakter. Buondelmontes venskab for Metella så med meget klartseende øjne på den ene side stadigt tiltagende udsigter til kedsommelighed og afhængighed, og på den anden

side det endnu stedse blomstrende og lokkende håb om nye sejre. En tysk prinsesse, en ivrig romanlæserinde, der gjorde opsigt med sine pragtfulde ekvipager, udsendte smægtende blikke, som i teatret drog alles øjne i deres magnetiske retning mod grevens loge. En primadonna, for hvis skyld en hel del oberster havde duelleret, indbød ofte greven til aftenselskaber og drillede ham med hans borgerlige og tilbagetrukne liv. Hans yngre bekendte, med al deres beundring for hans elegante veste og gemmerne i hans ringe, foreholdt ham alvorligt, at han ofrede sin frihed. Endelig så han ingen mere rejse sig eller hæve sig på tåspidserne, når lady Mowbray ved hans arm viste sig offentligt. Hun var endnu smuk; men enhver vidste det; man havde så ofte set hende, så ofte beundret hende! Det var så længe siden, at hun var blevet erkendt som dronningen for Florens' skønheder, at der ikke mere var tale om hende, og at ethvert lille pigebarn kunne gøre større opsigt. Andre damer vovede at prøve de moder, som lady Mowbray før havde haft eneret til at bære. Man bagtalte hende ikke en smule mere, og med en glæde, lig de fordømtes, hørte greven fra alle kanter gentage, "at han gav et skønt eksempel, at det var smukt så længe at bevare sin tro på den elskedes skønhed".

Metellas smerte over at se sig tilsidesat var så stor, at hendes skønhed led ved det; tidens ødelæggelsesværk gjorde store fremskridt. Buondelmontes kulde tog til i samme forhold, og da den unge Olivier så dem sammen, var Metella så vidt, at hun målte sin lykke ikke i år, men i timer.

"Ved De, kære Metella," sagde greven dagen efter, at hun havde truffet Olivier i teatret, "at denne unge schweizer er dødeligt forelsket i Dem?"

"Er det virkelig Deres hensigt, at jeg skal tro det?" sagde lady Mowbray, idet hun gjorde sig umage for at antage en oprømt tone. "Det er i det mindste den tiende gang i de sidste fjorten dage, De siger mig det."

"Og om De nu troede det," sagde greven temmelig tørt, "hvad gjorde det så til sagen?"

Metella havde lyst til at svare ham, at han ikke altid havde været så tryg, men hun var bange for at komme til at bruge et udtryk, som hører hjemme i de forladte kvinders ordbog; hun tav.

Greven gik nogen tid op og ned i værelset med en mørk mine.

"De keder Dem, min ven!" sagde hun blidt.

"Jeg? Ingenlunde! Jeg er ikke rigtig rask!"

Lady Mowbray tav atter, og greven vedblev at spadsere på kryds og tværs.

Da han så på hende, opdagede han, at hun græd. "Min Gud! hvad fejler De?" sagde han, idet han lod meget forundret. "Græder De, fordi jeg har lidt ondt i halsen?"

"Var jeg vis på, at De ikke var rask, så ville jeg ikke græde."

"Mange tak, mylady!"

"Jeg ville søge at lindre Deres sygdom; men jeg tror, at der intet middel er imod den!"

"Hvad fejler jeg da, om jeg tør spørge?"

"Se på mig!" sagde hun, idet hun rejste sig og pegede på sit blege ansigt. "Deres sygdom står skrevet på min pande."

"De er ikke rigtigt klog," sagde han, idet han trak på skuldrene, "eller rettere, De er vred over, at De bliver ældre! Er det min skyld? Kan jeg forhindre det?"

"O, ja visselig, Luigi!" svarede Metella, "De havde kunnet hindre det!" Hun faldt bleg og skælvende tilbage i stolen og brast i gråd.

Greven blev først bevæget, derpå ærgerlig, og drevet af den sidste følelse sagde han i en hård tone: "I sandhed, min nådige frue! De skulle ikke give Dem til at græde; det bliver De ikke smukkere af." Og han gik sin vej i vrede.

"Dette må dog en gang have en ende," tænkte han, da han var kommet ned på gaden. "Jeg er ikke i stand til længere at bevare skinnet af en følelse, som jeg ikke mere føler. Hele dette tvungne forhold ser i grunden ud som hykleri. Min svaghed forlænger kun den ulykkelige kvindes uvished og lidelser. Det er en slags dødskamp, vi begge gennemgår. Dette bånd må sønderhugges, eftersom hun ikke vil løse det."

Han gik tilbage og fandt hende besvimet i sine kammerpigers arme; han blev bevæget og bad hende om tilgivelse. Da han så hende rolig, gik han bort, mere misfornøjet med sig selv, end om han havde forladt hende i raseri. – "Det er altså afgjort," sagde han til sig selv, idet han knyttede hænderne under sin kappe, "at jeg ikke har kraft nok til at rive mig løs fra denne kvinde." Han ansporede sig så meget som muligt til at fatte en afgørende bestemmelse; men hver gang han var i begreb med at tage en beslutning, følte han, at han ikke ville have mod til at trodse Metellas fortvivlelse. Han havde dog elsket hende, det være sig nu af forfængelighed eller hengivenhed, han havde levet i ti år lykkeligt med hende; han skyldte hende for en del sin glimrende stilling, og der var endnu dage, hvor hun var så smuk, at man priste ham lykkelig: sådanne dage *var* han lykkelig. "Det er imidlertid nødvendigt,"

tænkte han; "for om kort tid er hun erklæret hæslig; jeg kan da ikke udholde at se på hende, og jeg har ikke kraft til at skjule mit mishag; bruddet vil da blive voldsomt og stødende; det var bedre, at det skete nu i venskab."

Han vandrede en times tid alene om i måneskinnet; han var i den grad ulykkelig, at lady Mowbray ville være kommet hans ønsker i møde, om hun havde vidst, hvorledes han nagedes af kummer. Endelig standsede han midt på gaden, og idet han så sig omkring, opdagede han, at han stod uden for det hotel, hvor Olivier logerede; han gik derind, jeg ved ikke hvorfor, måske vidste han det ikke selv. Hvorledes det end var, så spurgte han efter genferen og blev glad ved at erfare, at han var hjemme; han traf ham i færd med at klæde sig på til bal hos en bankier, som han kendte. Olivier blev forundret over den uro, der var over greven; han havde aldrig set ham sådan før og vidste ikke, hvad han skulle tænke om hans urolige mine og selvmodsigende tale. Intet af, hvad han sagde, syntes at stemme med hans sædvanlige væsen og tænkemåde. Da denne besynderlige adfærd havde varet i et kvarters tid, trykkede Buondelmonte endelig hans hånd med overstrømmende hjertelighed, bad ham indstændigt om ret ofte at besøge lady Mowbray, og gik bort efter tusinde overdrevne komplimenter med en hast, som om han havde begået en forbrydelse.

Greven vendte tilbage til lady Mowbray; hun var ikke rask og i færd med at gå til sengs; han søgte at overtale hende til at adsprede sig, og bad hende at tage på bal med ham hos bankier A. Metella havde ikke den mindste lyst til dette, men da hun så, at det var greven magtpåliggende, gav hun efter for at føje ham,

og gav sine kammerpiger de fornødne anvisninger angående sit toilette.

"I sandhed, Luigi!" sagde hun til ham, "jeg forstår mig ikke mere på Dem; De er så lunefuld; i forgårs havde jeg lyst til at tage til bal hos prinsesse Wilhelmine, og De ville ikke have det; i dag ..."

"Ja! det var en ganske anden sag; jeg var skrækkelig forkølet den dag ... jeg har endnu nogen hoste."

"Man har dog fortalt mig ..."

"Hvad har man fortalt Dem? og hvem har fortalt Dem det?"

"Å! det er den unge schweizer, som De rejste med, og som jeg traf i teatret i går aftes; han sagde, at han havde truffet Dem på ballet hos prinsesse Wilhelmine."

"Ah!" sagde greven, "jeg begriber meget vel, hvilke grunde hr. Olivier fra Geneve kan have til at bagtale mig for Dem!"

"Bagtale Dem!" sagde Metella med et skuldertræk. "Ved han da, at De har sagt mig en usandhed?"

"Vil De virkelig tage den kjole på, mylady?" afbrød greven hende. "O! De er beklageligt ligegyldig med Deres toilette!"

"Denne kjole er fra Frankrig, min ven; den er fra Victorine, og De har ikke set den før."

"Men en kjole af violet fløjl! Det ser så forskrækkelig gammelt ud!"

"Men se dog! Den er besat med snore og sløjfer af sølv. Det hæver den meget."

"Ah! De har ret! Det er en meget rig og smagfuld dragt. Man siger, hvad man vil, det er dog endnu Dem, Metella, der klæder Dem smukkest, og der er ikke én kvinde på tyve år, der kan rose sig af så smuk en figur."

"Ak!" sagde Metella, "jeg har ikke længere min fordums smidighed, min gang er ikke mere så let; jeg synes, at jeg synker sammen, og at jeg hver dag bliver en linje Note 1) mindre."

"De er alt for oprigtig og ligefrem, min kære lady," sagde greven med sagtere stemme. "Sådan noget må man ikke tale om, især ikke når pigerne hører på det. Det er sladderhanke, som fortæller det videre i byen."

"Jeg har en angiver, som vil tale højere end pigerne," sagde Metella, "det er Deres ligegyldighed."

"Ak, altid bebrejdelser! Min Gud, hvor en kvinde, der tror sig forsømt, kan være grusom i sine klager og hårdnakket i sin hævn!"

"Hævn? Jeg, hævn?" sagde Metella.

"Nej, det var et slet valgt ord, jeg brugte, min kære lady. De er blid og god; har jeg nogensinde tvivlet på det? Ah! For Guds skyld! lad os ikke trættes! Ikke dette nedslåede og bedrøvede ansigt! Finder De ikke, at Deres frisure sidder noget lavt?"

"De kan jo godt lide disse flade bånd med en diamant i panden ..."

"Jeg finder nu, at fletninger ned ad kinderne, i smag med middelalderens dronninger, klæder Dem bedre."

"Det er sandt, mine kinder har tabt en del af deres runding, og det ses mindre med fletninger. Francesca, sæt håret i fletninger!"

"Metella," sagde greven, da hendes hår var sat, "hvorfor sminker De Dem ikke?"

"Ak! det er altså nu på tide," svarede hun bedrøvet; "jeg smigrede mig med, at jeg aldrig skulle behøve det."

"Det er en grille, min kære. Bruger ikke alle sminke nu om stunder? De unge damer sminker sig også."

"Men De hader jo sminke, og De har ofte sagt, at De foretrak min bleghed for en falsk rødme."

"Ja, men den sidste gang, De var ude, fandt man Dem meget bleg ... Man går ikke på bal alene for sin elskedes skyld."

"Jeg går der i aften alene for Deres skyld, det forsikrer jeg Dem."

"O, mylady! Nu kan jeg sige, at det ikke altid har været således! I gamle dage var De dog lidt stolt af Deres sejre."

"Jeg var stolt af dem for Deres skyld, Luigi; men nu, da de er forbi, og jeg ser Dem bedrøvet over det, havde jeg lyst til at skjule mig. Jeg havde lyst til at udslukke solen, og leve med Dem i mørket."

"Ah! De er i det poetiske hjørne, mylady! Jeg har også nylig fundet Deres Byron opslået ved dette smukke sted om mørket; det er ikke så underligt, at De har mørke tanker. Ih! men sminken klæder Dem jo ypperligt! Se Dem en gang i spejlet! De er dejlig! – Franceska, hent myladys handsker og vifte! Her er Deres buket, Metella; jeg har selv bragt den; det er en ret, jeg ikke vil opgive."

Metella tog buketten og så kærligt på greven med et smil på læben og en tåre i øjet.

"Kom nu da, min ven!" sagde han, "lad os gå! De vil atter være ballets dronning."

Ballet var pragtfuldt; men det lunefulde tilfælde, som så ofte har sit spil, magede det således, at der netop var et overdrevent antal gamle og grimme kvinder til stede. Blandt de unge og vakre var der få egentligt smukke. Lady Mowbray gjorde derfor

megen lykke, og Olivier, som ikke ventede at træffe hende, hengav sig til sin oprigtige beundring. Så snart greven så ham ved siden af lady Mowbray, bortfjernede han sig, og så snart han ikke så dem sammen, tog han Oliviers arm og bragte ham under et og andet påskud tilbage til Metella. "De fortalte mig forleden, at De havde set Goethe," sagde han til sin unge rejsekammerat; "fortæl mylady noget om ham; hun har sådan lyst til at høre noget om den gamle Faust, at hun havde i sinde at sende mig til Weimar, alene for at bringe hende det nøjagtige mål af hans pande. Til min lykke døde den store mand i det øjeblik, jeg skulle begive mig afsted på rejsen." Buondelmonte tog øjeblikket i agt, vendte sig om, lige idet han fuldendte sin tale, og lod Olivier tale om Goethe med lady Mowbray.

Metella, som i begyndelsen havde modtaget ham med velvillig høflighed, hørte efterhånden på ham med mere deltagelse. Olivier var ikke særligt åndrig; men han havde læst mange gode bøger; han var livlig og begejstret uden i mindste måde at gøre væsen af det, hvilket er meget sjældent hos unge mennesker. Man behøvede ikke i ham at ane den vordende store mand, det miskendte og undertrykte talent; han var en ægte schweizer i frimodighed og sund fornuft, en slags tysker i følsomhed og tro; han havde slet intet fransk, hvilket behagede Metella meget.

Hen imod ballets slutning kom greven hen til dem, og da han fandt dem sammen endnu, følte han sig glad og triumferede i sit hjerte over sin behændighed. Han lod Olivier byde Metella armen for at følge hende til vogns og gik selv bag efter med en sand ægteskabelig selvopofrelse.

Dagen efter holdt han for Metella den pragtfuldeste lovtale over den unge schweizer og opmuntrede hende til at skrive et par ord til ham og bede ham til middag. Efter bordet lod han sig kalde ud under påskud af uventede forretninger, og lod dem være alene hele aftenen. Da han kom tilbage ene og til fods, så han to unge borgersønner fra byen stå lige under lady Mowbrays altan, og han standsede for at høre deres samtale.

"Ser du lady Mowbrays figur i måneskinnet? Man kunne antage hende for en smuk statue på en terrasse."

"Greven er også en smuk mand. Hvor han er høj og slank!"

"Det er ikke grev Buondelmonte; denne her er et helt hoved højere. Hvem Fanden er det dog? Jeg kender ham ikke!"

"Det er den unge hertug af Asti."

"Nej, ham så jeg netop køre forbi i gig."

"Å, disse fornemme damer har jo så mange tilbedere, hun især, som er så smuk! Grev Buondelmonte må være stolt!"

"Han er en tosse. Han løber og gør kur til den klodsede tyske prinsesse med fajanceøjne og macaronihænder, imens en lille udlænding, som for nylig er kommet hertil, går med lady Metella under armen og klæder om syv gange om dagen for hendes skyld."

"Ah! rigtigt! det er ham, som står deroppe på altanen. Han lader ikke til at kede sig."

"Jeg ville heller ikke kede mig i hans sted."

"Buondelmonte må være en rigtig nar."

Greven trådte ind i palæet og ilede urolig gennem værelserne. Da han kom til døren til terrassen, standsede han for at betragte Metella og Olivier, hvis profil aftegnede sig skarpt i det rene og klare aftenlys. Han fandt genferen meget tæt ved sin

elskede; denne så rigtignok til den anden side, fordybet i sine egne tanker; men en følelse af jalousi og krænket stolthed blussede op i grevens italienske hjerte. Han nærmede sig og begyndte en samtale om ligegyldige ting. Da de var kommet ind i salen igen, gjorde greven højt den bemærkning, at Metella måtte have været behageligt beskæftiget, siden hun havde glemt at lade tænde lys, og han stødte sig på flere møbler ved at gå hen til klokken, hvilket satte ham i meget slet lune.

Den unge Olivier var ikke tåbelig nok til at bilde sig ind, at han kunne erstatte Metella tabet af greven. Selv om hun ikke havde gjort ham til sin fortrolige, havde han dog let gennemskuet hendes kummer, og han fattede årsagen til den. Han beklagede hende af hjertet og elskede hende så meget højere. Hans medlidenhed i forening med en slags harme over grevens stiklerier gav ham lyst til at drille denne. Han så med glæde, at ærgrelse var trådt i stedet for denne besynderlige påtagne forbindtlighed, og han begyndte samtalen igen i en følsom stil, som greven var lidet stemt til at finde behag i, og som forøgede hans onde lune betydeligt. Metella, som blev overrasket ved at se, at greven endnu var i stand til at føle skinsyge, blev fornøjet over det, og hun var for meget kvinde til ikke at more sig ved at forøge den, idet hun viste genferen en del opmærksomhed. Var dette ondskab, var den dog tilgivelig, og vel fortjent af greven. Han blev bitter og stridslysten i den grad, at lady Mowbray, som så, at Olivier var meget oplagt til at byde ham spidsen, frygtede et ubehageligt optrin og lod den unge mand forstå, at han skulle bryde op. Olivier forstod det meget godt, men han spillede kejtet, og lod som han ikke

mærkede noget, indtil Metella ganske sagte sagde til ham: "Kære! Gør mig den tjeneste at gå!"

Olivier så på hende med en påtagen forundring.

"Gå!" sagde hun, idet hun benyttede et øjeblik, da greven gik hen for at tage Oliviers hat og række ham den; "De gør mig en stor tjeneste. Vi ses igen."

"Nådige frue! Greven laver sig til at være uartig imod mig; han har min hat i hånden; jeg bliver nødt til at behandle ham som en laps; hvad skal jeg gøre?"

"Intet! Gå Deres vej, og kom igen i morgen aften!"

Olivier rejste sig og sagde: "Jeg beder om forladelse, hr. greve; De tager fejl, De har antaget min hat for Deres; tillad, at jeg tager den. Jeg har den ære at anbefale mig!"

Greven, der altid var rolig, ikke af mangel på mod, men af tilvant betænksomhed og frygt for at gøre sig latterlig, var glad ved at slippe således. Han gav ham hans hat og tog høfligt afsked; men så snart han var gået, erklærede han ham for intetsigende, slet opdraget og latterlig. "Jeg ved ikke, hvor De har kunnet holde det ud med den fyr," sagde han til Metella; "De må have en engels tålmodighed."

"Men jeg synes, min ven, at det var Dem, der bad mig invitere ham og derpå lod mig sidde med ham."

"Ak! Hvornår er De blevet så uskyldig, at De ikke ved, hvorledes men bærer sig ad for at blive af med en laps, der er én til besvær? De er dog gammel nok til ikke længere at være undselig og kejtet."

Metella følte sig i høj grad krænket ved denne ufortjente hån; hun svarede bittert; greven blev heftig og sagde hende alt det, som så længe havde ligget ham på hjertet. Metella begreb sin

stilling, og idet hendes ulykke stod klart for hende, vandt hun den selvfølelse, som hendes dadelløse hengivenhed for greven gav hende ret til.

"Det er nok, min herre!" sagde hun; "De burde ikke lade mig vente så lang tid på sandheden. De har alt for længe ladet mig spille en grim og latterlig rolle ved Deres side. Det er på tide, at jeg begriber, hvilken pligt min og Deres alder pålægger mig; jeg giver Dem Deres frihed."

Greven havde i lang tid sukket efter denne befrielsens dag; han havde indbildt sig, at han måtte juble af glæde ved at høre dette ord fra Metellas læber. Han havde stolet for meget på den styrke, egoismen kan give. Da han hørte dette ord, en uvant klang fra hendes læber, da han så for øje denne ynkelige afslutning på et samliv, fuldt af gensidig kærlighed og opofrelse, ræddedes han for Metella og for sig selv; han blev stående bleg og sønderknust; derpå blev han betaget af en heftig vrede og skinsyge.

"Ah! min nådige!" råbte han, "De har vist længtes meget efter en lejlighed til at sige mig dette. De er meget ung af sind, og jeg gjorde Dem uret i at ville regne efter Deres år. De har meget snart fundet den, der skal erstatte min uret og slukke Deres sorg. Det er *ham*, De agter at ty til for at glemme den kummer, jeg har påført Dem, ikke sandt? Men det skal ikke blive således; i morgen, min frue, skal én af os være hos Dem; den anden skal aldrig mere gøre noget krav på Dem. Gud eller skæbnen skal tildele Dem enten glæde eller fortvivlelse."

Metella ventede ikke dette forunderlige raseri. Den ulykkelige kvinde smigrede sig atter med at være elsket; hun tilskrev vreden alt, hvad greven først havde sagt. Hun kastede

sig i hans arme, gav ham tusinde forsikringer, svor ham, at hun aldrig mere skulle se Olivier, hvis han ønskede det, og bønfaldt ham om at tilgive hende et udbrud af såret forfængelighed.

Greven lod sig berolige, uden at føle glæde, lige som han var blevet heftig uden at have grund til det. Det, som han mest frygtede i sin bestandige uenighed med sig selv, var at tage en beslutning. Han bad lady Mowbray om forladelse, gav sig selv hele skylden, besvor hende ikke at unddrage ham sin kærlighed og overtalte hende til at lade Olivier komme næste dag, for at han ikke skulle ane, hvad der var foregået for hans skyld.

Dagen kom endelig og gjorde ende på en søvnløs nats smertes- og vredesstorme. De skiltes tilsyneladende forsonede, men nedslåede, modfaldne, ubestemte og begge i den grad overvældede, at ingen af dem rigtigt fattede deres forhold.

Greven sov tolv timer oven på denne voldsomme sindsbevægelse. Lady Mowbray vågnede temmelig tidligt på dagen; hun ventede Olivier med uro; hun vidste ikke, hvorledes hun skulle forklare ham sine ord forrige aften og Buondelmontes opførsel.

Han kom og vidste at indrette sin opførsel således, at Metella tilstod mere, end hun havde besluttet. Hendes hemmelighed undslap hende, og tårer vædede hendes kinder ved tilståelsen om, hvad hun havde lidt, og hvad hun frygtede for endnu at komme til at lide.

Olivier blev ligeledes rørt, og af et varmtfølende hjerte fældede han tårer i forening med lady Mowbray. Når man er ulykkelig ved en andens uret, er det umuligt ikke at være erkendtlig for den deltagelse og hengivenhed, man møder hos fremmede. Til at afværge det ville der behøves en stoicisme og

en mistillid, som man ikke har i slige øjeblikke. Metella blev rørt over den unge Oliviers beskedenhed og over hans tavse tårer. Den foregående aften havde hun fået en dunkel anelse om, at hun var elsket af ham, nu var hun vis på det. Men hun kunne i denne kærlighed kun finde en svag lindring for sin egen kærligheds sorger.

Flere uger gik hen i denne uvished. Kun ved skinsygens ild kunne greven genoplive sin kærlighed, der stadig var nær ved at udslukkes. Så snart han igen var ene med sin elskede, fortrød han, at han ikke havde forladt hende, da hun opfordrede ham til det. Da bragte han sin rival tilbage til hende i det håb, at hun skulle finde trøst i en anden kærlighed og gøre sig til medskyldig i hans utroskab. Men så snart han troede at mærke, at Olivier havde fordel frem for ham, pådrog hans sårede forfængelighed og måske en rest af kærlighed til lady Mowbray ham igen heftige anfald af vrede. Han følte kun sin elskedes værd, så længe den anden syntes at ville gøre ham hendes kærlighed stridig. Olivier begreb grevens karakter og hans sjælstilstand, han så, at han ville stride for Metellas hjerte så længe han havde en rival. Han rejste bort og tilbragte en tid i Rom. Da han kom tilbage, fandt han Metella fortvivlet og så godt som ganske forladt. Hendes ulykke var endelig blevet kendt af offentligheden, der som altid er grådig efter at godte sig ved ulykker og fryde sit syn ved sorger, den ikke føler. Grevens frafald og hans grunde til det gjorde lady Mowbrays stilling ubehagelig og sørgelig. Damerne glædede sig, og skønt hendes elskværdighed blev erkendt af mændene, der endnu stedse betragtede hende som en værdig genstand for deres følelser, vovede dog ingen at nærme sig, fordi man ikke ønskede

at blive antaget som nødanker. Olivier kom, og hans oprigtige kærlighed hævede ham over frygt for at blive til latter; han fremstillede sig endnu ikke som en tilbeder, men som en oprigtig ven, en hengiven søn. En morgen forlod lady Mowbray Florens, uden at man vidste, hvor hun var taget hen; man så den unge Olivier endnu i nogle dage på offentlige steder, hvor han viste sig som for at godtgøre, at han ikke havde bortført lady Mowbray. Greven viste ham tak for dette og søgte ikke trætte med ham. Sidst på ugen forsvandt også genferen uden med et ord at have omtalt lady Mowbray for nogen.

Han traf sammen med hende i Milano, hvor hun efter løfte ventede ham; han fandt hende meget bleg og påfaldende ældet. Jeg ved ikke, om hans kærlighed derved aftog, men hans venskab voksede. Han lagde sig ved hendes fod, kyssede hendes hænder, kaldte hende sin moder og anråbte hende om at fatte mod.

"Ja!" sagde hun, "kald mig bestandig Deres moder; jeg skylder Dem moderlig ømhed og gør krav på en moders agtelse. Hør da, hvad min samvittighed byder mig at sige Dem endnu i dag! De har ofte talt om Deres følelser for mig, ikke blot om sådanne, som en ædel yngling kan have for en gammel veninde; De har talt, som en ung mand taler til en kvinde, hvis kærlighed han attrår. Jeg tror, min kære Olivier, at De den gang tog fejl, og at Deres selvbedrag vil ophøre, når De ser mig ældes for hver dag. Hvad mig selv angår, da vil jeg sige Dem sandheden. Jeg har søgt at dele Deres følelser; jeg skyldte ikke grev Buondelmonte mere, jeg skyldte mig selv at give ham fri rådighed over sin fremtid. Jeg har forladt Florens i det håb at helbredes for denne grumme kærlighed og at nyde en forynget

og mere berusende med Dem. Jeg vil nu ikke sige, at min fornuft forkaster denne vovelige forening mellem to så forskellige aldre som Deres og min. Jeg vil heller ikke sige, at min samvittighed forbyder mig at modtage en opofrelse, som De måske snart ville fortryde. Jeg ved ikke, hvor meget jeg ville høre på min samvittigheds og min fornufts stemme, hvis kærligheden en gang havde indtaget mit hjerte. Jeg ved, at jeg desværre endnu er meget ungdommelig af sind; men De skal nu høre min egentlige grund. O, bliv ikke vred! De vil en gang takke mig, fordi jeg har sagt Dem det, De vil agte mig, fordi jeg ikke har handlet som en kvinde af min alder, krænket i det, som var hendes kæreste stolthed, kunne have handlet imod en ung mand som Dem. Jeg er kvinde, og jeg tilstår, at midt i min fortvivlelse har jeg bittert følt forhånelsen af mit køn og min fordums skønhed. Jeg fældede blodige tårer ved at se mine rivalinders triumf og ved at tåle spot af dem, som i dag er unge og ikke synes at vide, at også de skal falme og i morgen være lige som jeg. Nu vel, Olivier, jeg kæmpede mod denne nagende harm; jeg lod mig ikke forlede af min stoltheds onde råd, som tilskyndede mig til offentligt at modtage Deres hyldest og at smykke mig med Deres unge kærlighed, som med et sidste sejrstegn; jeg gjorde det ikke, jeg takker Gud og min samvittighed for det. Jeg skylder Dem endnu et sidste bevis på min ærlighed ..."

"Hold op, madame," sagde Olivier, "og betag mig ikke alt håb. Jeg ved, hvad De vil sige mig: De elsker endnu grev Buondelmonte, De vil bevare mindet om den lykke, han har knust, Deres tro! Jeg agter og elsker Dem end mere af den grund; jeg vil ære denne følelse og vente, at tiden og Guds

stemme hos Dem vil tale min sag. Venter jeg forgæves, skal jeg dog ikke fortryde at have ofret Dem min ømhed og min ærefrygt."

Lady Mowbray trykkede Oliviers hånd, og kaldte ham sin søn. De begav sig til Geneve, og Olivier holdt sine løfter. Måske var de fra først af ikke særdeles heltemodige; men efter et halvt års forløb havde Metella, beroliget ved sin hengivelse i sin skæbne og styrket ved bjergenes friske luft, genvundet den ungdom og sundhed, hun havde mistet. Lige som der undertiden efter de første efterårs-regndage igen kommer en varm og skøn tid, således begyndte lady Mowbray sin mortensdags-sommer, som landmændene kalder de smukke dage i november. Hun blev igen så skøn, at hun med grund kunne håbe endnu at nyde nogle års lykke og ære. Og verden fornægtede hende ikke, den lykkelige Olivier mindst af alle.

De havde gjort en rejse sammen til Venedig og var efter karnevals-festlighederne i begreb med at tage tilbage til Geneve, da grev Buondelmonte, som den tyske prinsesse havde på slæbetov, kom til dogernes by for der at tilbringe en uges tid. Prinsesse Wilhelmine var ung og hvid og rød; men når hun havde opramset ham et temmelig betydeligt antal fraser, som hun havde lært udenad af sine yndlingsbøger, overlod hun sig til en fredelig tavshed, som hun kun brød for at gentage de gamle historier og sentenser. Den stakkels greve fortrød bitterligt sit valg og begyndte at befrygte en forstrækning af kæbebenet, hvis han skulle vedblive at nyde sin lykke, da han en dag så Metella med den unge Olivier ro forbi i en gondol. Hun så ud som en dejlig dronning, ledsaget af sin page. Grevens skinsyge vågnede, og han kom hjem med den beslutning at

støde sin rival en kårde gennem livet. Til lykke for ham eller for Olivier fik han et feberanfald, som holdt ham otte dage i sengen. Under hans sygdom begav prinsesse Wilhelmine, forarget over at høre ham i sine fantasier bestandig påkalde lady Mowbray, sig på rejse til W*** med en lykkeridder, som i Venedig udgav sig for en græsk prins, og som, formedelst en meget smuk sort knebelsbart og en teatralsk dragt, gjaldt for en særdeles tapper mand. I det samme tidsrum forlod lady Mowbray og Olivier Venedig uden at have erfaret, at de havde mødt grev Buondelmontes gondol, og at de efterlod ham i hænderne på to læger, af hvilke den ene behandlede ham for inflammation i maven og den anden for en hjernesygdom. Ved hjælp af en del is, som den ene anbragte på maven, den anden på hovedet, kom greven sig snart af de to sygdomme, han aldrig havde haft, og da han vendte tilbage til Florens, glemte han de to elskerinder, han ikke havde mere.

2

En morgen modtog lady Mowbray, der havde taget bolig i Schweiz, et brev fra Paris; det var fra priorinden i et nonnekloster, som Metella for to eller tre år siden havde betroet sin niece, miss Sarah Mowbray, en ung, forældreløs pige, der var *meget interessant*, som forældreløse piger i almindelighed er, især de, der har formue. Priorinden underrettede lady Mowbray om, at den afmattende sygdom, miss Sarah i et år havde lidt af, gjorde så alvorlige fremskridt, at lægerne havde foreskrevet en forandring af luft og opholdssted, som burde finde sted så hurtigt som muligt. Straks efter modtagelsen af dette brev bestilte lady Mowbray postheste, pakkede i en hast sammen og rejste samme formiddag til Paris.

Olivier blev alene tilbage i det store slot ved Genfersøen, som lady Mowbray havde købt, og hvor han i fem år havde tilbragt hver sommer hos hende. Det var i de fem år den første gang, han var alene på landet, nødtvungen, så at sige, til at anstille betragtninger, til at overveje sin stilling. Skønt lady Mowbrays rejse kun skulle vare fjorten dage i det højeste, havde det dog været åbenbart, at hun tog sig denne adskillelse meget nær, og han selv havde ikke uden en indre modstræben kunnet sætte sig ind i den forestilling, at en tredje nu skulle optages i et kærligt samliv, der hidtil havde været så roligt og stille. Oliviers sværmeriske karakter havde ikke forandret sig; hans hjerte havde den samme trang til kærlighed, hans ånd den samme enfold som før. Havde han fulgt tidens lov? Havde hans kærlighed til lady Mowbray forvandlet sig til venskab? – Selv

vidste han det ikke, og Metella havde aldrig været så uforstandig at ville udfritte hans sind. Hun glædede sig ved hans hengivenhed uden at udforske dens beskaffenhed. Alt for fornuftig og rimelig til ikke at erkende dens værd, stræbte hun kun efter at gøre det bånd blødt og let, som Olivier bar med erkendtlighed og glæde.

Metella var alle andre kvinder så overlegen, hendes omgang var så behagelig, hendes sind så frit for luner, og hun forstod i den grad at fjerne fra sin unge ven alle hverdagslivets ubehageligheder, at Olivier havde vænnet sig til et liv, der, skønt hver dag det samme, stedse var frit, roligt og fornøjeligt. Nu han var ene, følte han en frygtelig tomhed, der mod hans vilje avlede mørke forestillinger, og han ængstedes ved den tanke, at lady Mowbray kunne og ville dø længe før han.

Metella tog sin niece ud af klostret og tiltrådte med hende tilbagerejsen til Geneve. Hun havde skyndt sig således med alt på denne rejse, at hun næppe endnu havde set Sarah. Hun var rejst fra Paris den samme aften, hun var kommet; først efter tolv timers rejse vågnede hun ved høj lys dag og kastede et forskende blik på den unge pige, som ved hendes side lå lænet tilbage i krogen af rejsevognen.

Lady Mowbray tog varsomt kåben til side, som Sarah var indhyllet i, og betragtede hende, mens hun sov. Sarah var femten år gammel; hun var bleg og fin, men smuk som en engel. Hendes lange, lyse lokker gled frem under kniplingskappen og rullede ned på hendes hvide, slanke hals, som var smykket af enkelte brune mærker, ligesom fløjlspletter. I søvnen havde hun dette raphaelske udtryk, som man så længe havde beundret hos Metella, og hvis høje renhed hun havde

bevaret trods alder og bekymringer. Metella følte lige som en moderlig stolthed ved at genfinde sin egen skønhed hos den unge pige. Hun mindedes sin broder, som hun havde elsket så højt, og hvis faderpligt mod dette hendes stammes sidste skud hun havde påtaget sig. Lady Mowbray var Sarahs eneste støtte; hun genfandt i hendes træk sine ædle forfædres skønne former. I klostret, hvor man nu med tårer havde givet hende Sarah tilbage, sagde man, at hendes sjæl var englelig som hendes ansigt. Metella følte sig gennemtrængt af deltagelse og hengivenhed for dette barn; hun tog sagte hendes lille hånd for at varme den i sin, bøjede sig hen over hende og kyssede hende på panden.

Sarah vågnede og betragtede igen Metella; hun kendte denne meget lidt og havde den forrige aften fundet hende så beskæftiget med alt det, hun havde at tænke på, at Sarah, der af naturen var frygtsom, næppe havde turdet se på hende. Da hun nu fandt hende så smuk, med et så mildt smil og med deltagelsens tårer i øjet, blev hun atter det kælne, tillidsfulde barn og tog glad Metella om halsen.

Lady Mowbray trykkede hende til sit bryst, talte til hende om hendes fader og græd med hende over tabet af ham; derpå søgte hun at trøste hende, lovede hende kærlighed og omhu og udspurgte hende om hendes sundhed, hendes tilbøjeligheder og hendes beskæftigelser, indtil Sarah, noget træt af kørslen, igen sov ind ved hendes side.

Metella tænkte på Olivier, gjorde ham i tanken delagtig i den glæde, hun følte ved at have et så yndigt barn ved sin side. Men lidt efter lidt antog hendes tanker en mørkere farve; hun gjorde slutninger, som før ikke var faldet hende ind, og da hun igen

betragtede Sarah, følte hun en ubeskrivelig hjerteangst og beklemthed. Synet af den unge piges skønhed bibragte hende den bitre erkendelse, at kvindens magt og stolthed må ophøre, når hendes ungdom ophører. Uvilkårligt lagde hun sin hånd ved siden af Sarahs; hendes hånd var endnu smuk; men hun tænkte på sit ansigt, og idet hun betragtede sin niece, sagde hun til sig selv: "Hvilken forskel! Hvor er det muligt, at Olivier ikke skulle bemærke det? Olivier er lige så smuk som hun, de vil gensidigt beundre hinanden; de er begge gode, de vil elske hinanden ... Og hvorfor skulle de ikke elske hinanden? De skal være broder og søster; jeg skal være deres moder ... Oliviers moder! Er det ikke nødvendigt? Har jeg ikke hundrede gange tænkt mig, at det burde være således? Men allerede! Jeg havde ikke ventet at finde en ung pige, ja næsten en fuldkommen gudinde i dette barn! Jeg havde ikke forudset, at hun ville blive en rival ... En rival, min niece! mit barn! O, hvilken rædsel! Nej, aldrig!"

Lady Mowbray så ikke mere på Sarah; for hendes skønhed, som hun få øjeblikke før havde beundret, forvoldte hende nu imod hendes vilje en uovervindelig angst; hendes hjerte bankede; forgæves anstrengte hun sin ånd for at finde en styrkende og beroligende tanke, hvormed hun kunne forjage den frygt, hun følte, og som hun i forfærdelsens første øjeblik uden tvivl overdrev. Af og til kastede hun et forvildet blik på Sarah, et sådant blik, som om hun var blevet vækket af søvnen og så en slange i sin hånd. Hvad der voldte hende mest skræk, var de bevægelser, der foregik i hendes indre; hun troede at føle et begyndende had mod dette forældreløse barn, som hun havde lovet kærlighed og beskyttelse. "Min Gud! min Gud!"

udbrød hun, "skulle skinsygen bemægtige sig mig? Skulle jeg nødes til at ligne de kvinder, som alderdommen gør hadske, og som føler en skændig glæde ved at plage deres rivalinder? Skulle min alder have en så sørgelig følge, at jeg bringes til at hade det, som stiller mig i skyggen? Hade Sarah! min broders datter! Denne forladte, som i dette øjeblik græd ved mit bryst! O! det er afskyeligt! jeg er et uhyre!"

"Men nej," tilføjede hun, "jeg er ikke sådan; jeg kan ikke regne hende det til brøde, at hun er smuk! Jeg er ikke så ond; jeg føler, at jeg endnu har en god samvittighed, og mit hjerte er endnu skyldfrit; jeg vil elske hende; måske vil jeg undertiden lide under det, men jeg vil overvinde denne ufornuftige tanke ..."

Men forestillingen om Olivier, der var forelsket i Sarah, kom stadig igen og skræmte hende, og hendes bestræbelser for at trodse en sådan frygt var forgæves. Den nedslog og forfærdede hende i den grad, at Sarah, da hun igen vågnede, fandt et så mørkt og barsk udtryk i sin tantes ansigt, at hun ikke vovede at se på hende, men lod, som om hun faldt i søvn igen, for at skjule den triste stemning, dette satte hende i.

Således bragtes rejsen til ende, uden at lady Mowbray kunne bekæmpe denne grusomme angst. Olivier havde aldrig givet hende den mindste anledning til uro: han befandt sig kun vel i hendes nærhed, og hun var overbevist om, at ingen kvinde nogensinde havde haft magt til at drage ham fra hende; men Sarah skulle leve med dem, imellem dem begge så at sige; han skulle se hende dagligt, og selv om han aldrig havde behøvet at tale til hende, skulle han dog altid have denne englelige skønhed for øje ved siden af lady Mowbrays falmede skønhed; selv om denne nærhed ikke ville have nogen af de følger, Metella

frygtede, ville den dog have en frygtelig og uundgåelig følge, nemlig den stadige frygt, som næredes i denne skinsyge sjæl, der ængsteligt beregnede den mindste sandsynlighed for et nederlag, og som blev bitter i sin lidelse, urimelig og hadefuld ved sine bestræbelser for at blive elsket. "Hvorfor skulle jeg frivilligt udsætte mig for denne bestandige kval?" tænkte Metella. "Jeg var så rolig og lykkelig for otte dage siden. Jeg vidste vel, at min lykke ikke kunne vare evigt, men den kunne i det mindste have varet nogen tid endnu. Hvorfor skal jeg selv hente en husfjende, et tvistens æble, og bringe det med så megen omhu til min glædes og min ros helligdom, som det for bestandig vil forstyrre og ødelægge? Jeg behøver kun at sige et ord for at få postkarlen til at vende om og bringe denne lille pige tilbage til sit kloster ... Jeg kan senere rejse til Paris og gifte hende bort; Olivier vil da aldrig få hende at se; og hvis jeg skal miste Olivier, skal det i det mindste ikke være for hendes skyld."

Men Sarahs afmattede tilstand, denne hentæren, der truede hendes liv, pålagde lady Mowbray det som en pligt at bære omsorg for hende og pleje hende. Hendes ædle karakter fik overhånd, og hun ankom til sit hjem uden at have sagt et eneste hårdt eller uvenligt ord til Sarah.

Olivier kom dem i møde på en smuk engelsk hest, som han under to mils kørsel lod gøre kaprioler ved siden af vognen. Ved mødet var han stået af hesten og havde kysset lady Mowbrays hånd, idet han som sædvanlig kaldte hende sin kære mama. Da han havde bortfjernet sig fra vogndøren, sagde Sarah i al uskyldighed til lady Mowbray: "Min Gud! kære tante, jeg vidste ikke, at De havde en søn; man har altid sagt mig, at De ingen børn havde."

"Det er min adoptivsøn, Sarah," svarede lady Mowbray; "betragt ham som Deres broder."

Sarah stillede ikke flere spørgsmål; hun forundrede sig ikke en gang; hun betragtede Olivier fra siden og fandt, at han så ædel og god ud; men med en sand englænderindes tilbageholdenhed så hun ikke mere på ham og talte i de første otte dage kun til ham med enstavelsesord og rødmende.

Lady Mowbray søgte fremfor alt ikke at lade Olivier mærke sin frygt; hun rødmede for sig selv over den, og kunne ikke forklare sig den skinsyge, som hun dog følte. Hun var også en englænderinde og stolt i den grad, at hun hellere ville bukke under for smerten end tilstå, at hun manglede kraft til at bære den. Hun lod tværtimod til at ville befordre Oliviers venskab for Sarah; men Olivier lod det blive ved en ærbødig forekommenhed mod den unge miss, og den frygtsomme Sarah havde kunnet leve i ti år sammen med ham uden at gøre et skridt videre.

Lady Mowbray begyndte da at berolige sig, og hendes lykke var endnu mere fuldkommen, end den havde været før. Oliviers troskab syntes urokkelig; han syntes ikke at se Sarah, når han var ved Metellas side, og når han traf hende alene, undgik han hende, uden at det syntes tvungent.

Et år gik, i hvilket Sarah, styrket ved legemsbevægelse og ved bjergluften, var blevet så smuk, at de unge herrer fra Geneve havde gjort vejen rundt om lady Mowbrays park til deres stadige spadseretur for om muligt at opfange et glimt af hendes niece.

En dag, da lady Mowbray og hendes niece var til stede ved en landsbyfestlighed i nærheden af byen, stillede en af disse unge

herrer sig meget nær ved Sarah og gav sig til at betragte hende på en næsten uforskammet måde. Den unge pige blev forskrækket og greb hastigt Oliviers arm, som hun trykkede uden at vide, hvad hun gjorde. Olivier vendte sig om og bemærkede straks grunden til hendes skræk. De to unge mænd målte først hinanden med truende blikke, og derpå fandt der en ordveksling sted imellem dem. Den næste dag forlod Olivier slottet tidligt og kom først igen til frokosttid; men trods hans rolige udvortes bemærkede lady Mowbray dog snart, at han ikke var vel og nødte ham til at forklare sig. Han tilstod da, at han havde haft en duel med en ung mand, som havde betragtet miss Mowbray på en uforskammet måde, at han havde tilføjet ham et betydeligt sår, men at han også selv var såret; og da Metella tvang ham til at trække hånden ud af sin kappe, som han holdt den indhyllet i, så hun, at det var temmelig alvorligt. Da hun ængsteligt beskæftiget med at forbinde dette sår vendte sig om mod Sarah, så hun, at denne var faldet i besvimelse. Denne overordentlige sensibilitet fandt Olivier naturlig hos en person af en så skrøbelig legemsbeskaffenhed; men lady Mowbray var det mere påfaldende.

Da Metella havde draget omsorg for sin niece og blev ene med Olivier, spurgte hun ham om anledningen til og de nærmere omstændigheder ved hans duel. Hun havde slet ikke set, hvad der var passeret dagen i forvejen, da hun just i det øjeblik havde været nogle skridt foran Olivier og sin niece og hun gik med en anden person under armen. Olivier søgte først at undgå hendes spørgsmål, men da lady Mowbray trængte ind på ham, fortalte han, om end meget nødigt, at en ung uopdragen mand på en uforskammet måde havde betragtet

miss Mowbray, hvorfor han havde stillet sig imellem hende og den unge mand; denne var derpå trådt endnu nærmere for at trodse ham, og Olivier havde set sig nødsaget til at støde ham bort, for at han ikke skulle trykke Sarahs arm, idet hun ganske forfærdet lænede sig op mod sin forsvarer. De to modstandere havde sat hinanden stævne i udtryk, som Sarah ikke havde forstået, og en time efter, da damerne var steget til vogns, havde Olivier opsøgt den unge mand igen, for at kræve ham til regnskab for hans opførsel. Denne havde nu brugt den samme fornærmende tone mod Olivier, og selv om flere, som havde været vidner til, hvad der foregik, bestræbte sig for at få ham til at erkende sin uret, var han vedblevet med sin trodsighed mod Olivier, som han endog på en temmelig plump måde havde ladet høre, at man anså ham for at være miss Sarahs og hendes tantes elsker på én gang, og at man måtte tage, hvad der fulgte på, når man ikke skammede sig ved offentligt at stille slige skandaløse forhold til skue.

Olivier havde derfor ikke taget i betænkning at træde op som Sarahs forsvarer, og skønt han foragtede disse lave beskyldninger, havde han udgydt sit blod for hende. "Jeg er beredt til at begynde forfra i morgen, hvis det gøres nødigt," sagde han til lady Mowbray, som disse bagvaskelser havde bragt ud af fatning. "De skal ikke være bedrøvet eller forskrækket; Deres niece er under min beskyttelse, og jeg skal opføre mig, som om jeg var hendes fader; Deres navn vil desuden hos enhver retsindet være nok til at sikre hendes mod ethvert angreb."

Lady Mowbray lod, som om hun blev beroliget, men hun følte en dyb smerte over den uartige opførsel, man havde vist mod

hendes niece. I dette øjeblik fattede hun al den kærlighed, som dette elskværdige barn indgød hende. Hun anklagede sig selv, fordi hun havde taget hende til sig, når hun derved gjorde hende til et offer for disse provinsfolks ondskab, og hun blev forfærdet over sin stilling, for hun så ingen anden udvej end at bortfjerne Olivier, så længe Sarah var hos hende.

Tanken om et offer, som gik over hendes kræfter, men som hun troede at burde bringe for ikke at udsætte sin nieces rygte, nagede hende hemmeligt, uden at hun kunne tvinge sig til at fatte en afgørende beslutning.

Hun bemærkede nogle dage efter, at Sarah syntes mindre frygtsom i sit forhold til Olivier, og at Olivier til gengæld viste hende mindre kulde; lady Mowbray følte smerte ved det, men hun troede, at hun burde opmuntre dette venskab og ikke modarbejde det; og hun så det fra dag til dag vokse uden at synes urolig over det.

Lidt efter lidt fik Olivier og Sarah en slags fortrolighed til hinanden; Sarah rødmede rigtignok, hver gang hun talte til ham, men hun vovede dog at tale til ham, og Olivier blev overrasket over at finde så megen ånd hos hende, forenet med så megen naturlig følelse. Han havde før haft en slags fordom imod hende, som nu mere og mere forsvandt. Han hørte hende gerne synge; han så undertiden til, når hun malede blomster, og gav hende vejledende råd ved det. Han kom endog så vidt, at han lærte hende botanik og spadserede med hende i haven. En dag ytrede Sarah sin sorg over, at hun havde måttet opgive sine sædvanlige rideture; lady Mowbray, der i nogen tid ikke havde været rask, kunne nemlig ikke tåle denne anstrengelse; men da hun ikke ville berøve sin niece denne gavnlige legemsbevægelse,

bad hun Olivier om at ride med hende i det indre af parken, som var meget stor, og miss Mowbray kunne således nyde den uskyldige fornøjelse at galopere frem og tilbage her et par timers tid hver dag.

Disse timer var kvalfulde for Metella. Når hun havde omfavnet sin niece og nikket farvel til hende, idet hun red bort med Olivier, blev hun stående bleg og stille på slotstrappen, som om hun havde set dem for sidste gang; derpå lukkede hun sig inde i sit værelse og henflød i tårer. Undertiden listede hun sig dybt ind i de mørkeste steder af parken og iagttog dem på afstand, når de begge hurtigt satte forbi de lysbuer, som dannedes ved enden af alleernes løvtag. Men hun skjulte sig straks igen i tykningen af parken, for hun frygtede for, at det skulle se ud, som om hun belurede dem, og intet i verden var hun mere bange for end for at gøre sig latterlig ved sin skinsyge.

En dag, da Metella sad i sit værelse og græd med panden lænet mod vinduesgitteret, red Sarah og Olivier forbi i galop; de kom hjem fra deres ridetur; deres hestes hove hvirvlede sandet i vejret; Sarahs ansigt strålede af liv og glæde; hun var lige så smidig og behændig som sin hest, som hun syntes at udgøre ét hele med; Olivier galoperede ved siden af hende; de lo begge hjerteligt, uden nogen anden grund end den trang til bevægelse og støjende munterhed, som er egen for ungdommens frie og lette sind. De bar sig ad som to småbørn, der morer sig med at larme og løbe omkring. Metella fo'r sammen og skjulte sig bag gardinet for at betragte dem. Der strålede så megen skønhed, uskyld og blidhed fra deres ansigter, at hun blev rørt over det. –

"De er skabt for hinanden," tænkte hun; "livet ligger åbent for dem, fremtiden tilsmiler dem; og jeg, jeg er kun en skygge, som nærmer mig graven." Hun hørte straks efter Oliviers skridt; hurtigt satte hun sig foran sit toilettebord og lod, som om hun friserede sig.

Olivier havde et fornøjet og åbent udtryk; han kyssede hendes hænder ømt og gav hende fra Sarah, der var gået ind for at tage sin ridekjole af, en stor buket anemoner, som hun havde plukket i parken. "I har altså været af hestene?" sagde lady Mowbray.

"Ja," svarede han, "da Sarah så disse blomster på et lyst sted i skoven, ville hun absolut bringe Dem nogle af dem, og førend jeg kunne gribe hendes hest i tøjlen, var hun nede på grønsværet. Jeg tjente hende da som page og holdt hendes hest, mens hun løb omkring som en lille ged efter blomster og sommerfugle. Deres niece er ikke det, som De tror, min kære Metella. Det er ikke en lille pige; det er en slags forklædt fugl. Jeg sagde det også til hende, og jeg tror, at hun ler af det endnu."

"Det glæder mig," sagde lady Mowbray med et melankolsk smil, "at min Sarah er blevet så munter. Det kære barn! Hun er så elskværdig og så smuk!"

"Ja, hun er nydelig," sagde Olivier. "Jeg kan godt lide hendes ansigt; hun ser så fornuftig og god ud; hun ligner Dem, Metella; det har aldrig været mig så påfaldende som i dag. Undertiden har hun endog Deres stemme."

"Gud ske lov, at jeg endelig ser, at De holder af hende, den lille stakkel!" sagde lady Mowbray. "Hun mishagede Dem i begyndelsen, det må De tilstå mig."

"Nej, hun generede mig, det var det hele."

"Men nu ser De da," sagde Metella, idet hun gjorde megen vold på sig for at bevare en rolig og tilfreds mine, "at hun ikke mere generer Dem."

"Jeg frygtede for," svarede Olivier, "at hun ikke skulle stå på den fod med Dem, som hun burde; nu ser jeg, at hun forstår Dem, at hun skatter Dem, og jeg glæder mig over det. Jeg er nu ikke ene om at elske Dem. Jeg kan tale om Dem til én, som forstår mig, og som elsker Dem så meget, som én, der ikke er mig, kan elske Dem."

Sarah trådte i dette øjeblik ind ad døren med det udråb: "Nå, kære tante! har han givet Dem buketten fra mig? Det er ret et frygteligt menneske, Deres søn. Han har næsten taget den fra mig med magt for selv at bringe Dem den. Han er lige så jaloux som Deres lille hund, der klynker, når De kæler for min ged."

Lady Mowbray omfavnede den unge pige og sagde til sig selv, at hun måtte føle sig lykkelig ved at blive elsket som en moder.

Da lady Mowbray nogle dage efter, mens hendes to børn (således kaldte hun dem) var på deres sædvanlige tur, kom ind i Sarahs værelse for at tage en bog, så hun et lille stykke papir ligge på kanten af boghylden, og hun tog det op. Imellem de afbrudte ord, som ikke kunne give nogen mening, læste hun tydeligt Oliviers navn med et stort udråbstegn efter sig. Det var Sarahs skrift. Lady Mowbray kastede et blik på møblerne: sekretæren og alle skufferne var omhyggeligt lukkede og nøglerne taget ud. Det stemmede ikke overens med hendes karakter at anstille nogen nøjere undersøgelse. Hun gik imidlertid sin vej, for at ikke uroens og nysgerrighedens indflydelse skulle få overhånd over hendes bedre følelser.

Da Sarah kom hjem efter turen, bemærkede lady Mowbray, at hun var ganske bleg, og hendes stemme rystede. En dødelig skræk fo'r gennem Metellas sjæl. Ved middagsbordet lagde hun mærke til, at Sarah havde grædt, og om aftenen fandt hun hende så nedslået og bedrøvet, at hun ikke kunne undlade at spørge hende om årsagen. Sarah svarede, at hun ikke var rask, og bad om at måtte gå op på sit værelse.

Lady Mowbray udspurgte Olivier om turen. Han svarede med en fuldkommen uskyldigheds mine, at Sarah havde været meget munter hele den første time, og at de mod slutningen havde redet i skridt og snakket sammen, at hun ikke havde klaget over nogen smerte, og at han først havde opdaget, hvor bleg hun var, da lady Mowbray havde gjort ham opmærksom på det, da Sarah kom ind i stuen.

Urolig over sin niece forlod lady Mowbray Olivier og begav sig til hendes værelse; men førend hun trådte ind, kastede hun gennem den halvåbne dør et blik ind i stuen. Sarah skrev. Ved den ubetydelige støj, Metella gjorde, fo'r hun sammen, skjulte hurtigt sit papir, kastede sin pen og tog en bog, som hun dog ikke fik tid til at åbne, førend lady Mowbray var ved hendes side. "Du var i færd med at skrive, Sarah?" sagde hun til hende i en alvorlig, men dog blid tone.

"Nej, tante," svarede Sarah forvirret.

"Min kære pige, er det muligt, at du skulle ville sige mig en usandhed?"

Sarah bøjede hovedet og vedblev at skælve.

"Hvad var det du skrev, Sarah?" vedblev lady Mowbray med en rolighed, som var til at fortvivle over.

"Jeg skrev ... et brev," svarede Sarah, der var på angstens højeste punkt.

"Til hvem, min kære," vedblev Metella.

"Til Fanny Hurst, min veninde i klostret."

"Det er der intet ondt i, min kære, hvorfor skjulte du det da?"

"Jeg skjulte det ikke, tante," svarede Sarah, idet hun forsøgte at fatte mod igen. Men hendes forlegenhed undgik ikke lady Mowbrays strenge blik.

"Sarah," sagde hun til hende, "jeg har ikke våget over din korrespondance, fordi jeg havde så megen tillid til dig, at jeg ville have troet at fornærme dig ved at forlange at se dine breve. Men hvis jeg havde troet, at du kunne have en hemmelighed for mig, ville jeg have anset det for min pligt at fordre en tilståelse af dig. Nu ser jeg, at du har en, og jeg forlanger at vide den."

"O! min tante!" udbrød Sarah fortvivlet.

"Hvis du nægtede mig det, Sarah," sagde Metella meget blidt, men tillige meget bestemt, "så ville jeg tro, at du havde en eller anden lastværdig følelse i dit hjerte, og jeg ville ikke trænge ind på dig; for intet er mig mere imod end vold. Men jeg ville forlade dit værelse med nag i hjertet; for jeg ville sige til mig selv, at du ikke fortjente min kærlighed og min agtelse."

"O! min kære tante! min moder! sig ikke det," råbte miss Mowbray, idet hun grædende kastede sig for Metellas fødder.

Metella, der frygtede for, at hun skulle lade sig bevæge, trak sin hånd fra hende, og, efter at have samlet alle sine kræfter, sagde hun koldt: "Nuvel! Miss Mowbray, nægter De at give mig det papir, De sad og skrev på?"

Sarah gav hende det og faldt, idet hun ville tale, halvt bevidstløs om i sin lænestol. Lady Mowbray modstod den

følelse af velvilje for Sarah, som kæmpede i hende med en ganske modsat følelse. Hun kaldte på Sarahs kammerpige og befalede hende at sørge for hende, hvorpå hun gik sin vej for, indelukket i sit eget værelse, at læse brevet. Det lød således:

"Jeg har for længe siden, elskede Fanny, lovet dig tilståelsen af min hemmelighed. Det er endelig på tide, at jeg opfylder mit løfte. Jeg kunne ikke betro en så vigtig sag til papiret, uden at have fundet et middel til at lade mit brev komme direkte i dine hænder. Da der nu er en person, som vi ofte ser her, der rejser til Paris, så benytter jeg mig af denne lejlighed. Denne person, der har påtaget sig at bringe dig nogle mineralier og et lille herbarium fra mig, vil forlange en samtale med dig i talestuen og give dig pakken og brevet, som på denne måde ikke vil gå igennem priorindens hænder. Du må ikke skænde på mig, min kære veninde, og sige, at jeg ikke har tillid til dig; når du læser dette brev, vil du få at se, at der ikke mere er tale om sådanne bagateller som de, der beskæftigede os i klostret. Dette er en alvorlig sag, en sag, som jeg ikke betror dig uden megen sjæleuro. Jeg tror, at mit hjerte er skyldfrit, og dog rødmer jeg, som om jeg gik til skriftestolen. Jeg har i flere dage villet skrive til dig; jeg har begyndt på over ti breve, som jeg har revet itu allesammen; endelig har jeg fattet en beslutning. Vær overbærende mod mig, og hvis du finder mig ufornuftig og dadelværdig, så skænd på mig med blidhed.

Jeg har talt til dig om en ung mand, som opholder sig her hos os, og som er min tantes adoptivsøn. Den første gang, jeg så ham (det var den dag, vi ankom hertil), blev jeg

så forvirret, at jeg ikke vovede at se på ham. Jeg ved ikke, hvad det var, der foregik i mig, da han næsten trådte halvt ind i vognen for at kysse min tantes hånd. Han gjorde det med så megen ømhed, at jeg blev ganske bevæget ved det, og at jeg straks anede, at han måtte have et godt hjerte; men det varede over et halvt år, inden jeg lærte hans ansigt at kende; for jeg vovede aldrig at betragte ham uden fra siden. Min tante havde sagt til mig: 'Sarah, betragt Olivier som din broder.' Jeg følte i begyndelsen en indre glæde herover, som jeg troede meget tilladelig; det syntes mig, at det måtte være behageligt at have en broder, og hvis han fra først af havde behandlet mig som søster, havde jeg måske aldrig tænkt på at elske ham anderledes! Ak! Du ser, hvad der er min ulykke, Fanny; jeg elsker, og jeg tror, at jeg aldrig vil blive forenet med den, jeg elsker. Det ville ikke være mig muligt at forklare dig, hvorledes jeg har kunnet være så ufornuftig at elske denne unge mand; jeg ved i sandhed selv ikke noget om det, og det er en meget ulykkelig tilskikkelse af skæbnen. Tænk dig! i stedet for at tale til mig med en broders fortrolighed og ligefremhed, har han i over et år kun talt tre ord om dagen til mig, så at jeg tror, at alle vore samtaler i hele denne tid let kunne nedskrives på én side. Jeg tilskrev hans frygtsomhed denne kulde; men, skulle man tro det? han har siden fortalt mig, at han nærede en slags antipati imod mig, førend han kendte mig. Hvorledes kan man hade en person, som man aldrig har set, og som aldrig har gjort én noget ondt? Denne uretfærdighed burde have afholdt mig fra at fatte hengivenhed for ham; men ganske det modsatte finder

sted! og jeg begynder at tro, at kærligheden er noget aldeles ufrivilligt, en sjælssygdom, som alle vore fornuftgrunde intet formår imod.

I en lang tid begreb jeg ikke, hvad der foregik i mig. Jeg var så bange for hr. Olivier, at jeg undertiden troede, at jeg også havde antipati mod ham. Jeg fandt ham kold og stolt; men når han talte til min tante, forandredes hans mine og hans sprog ganske, og han var så øm og forekommende imod hende, at jeg igen fik den overbevisning, at han var blid og ædel.

En gang, da jeg gik forbi galleriet, så jeg ham ligge på knæ foran min tante; hun omfavnede ham, og det så ud, som om de begge to græd.

Jeg skyndte mig bort, og de så mig ikke. Men jeg kan ikke beskrive dig den bevægelse, som denne rørende scene bragte mig i. Jeg kunne ikke falde i søvn over det hele natten, og jeg greb mig flere gange i det ønske, at jeg var så gammel som min tante for at kunne blive elsket af ham som en moder, da han ikke ville elske mig som sin søster.

Jeg fattede først rigtigt mine følelser ved den duel, som jeg har talt til dig om. Jeg har ikke nævnet den persons navn for dig, som gav mig armen og som duellerede for min skyld, jeg sagde, at det var en ven af huset; det var Olivier. Da han kom hjem, var han meget bleg og holdt sin hånd indenfor sin kappe; min tante anede sammenhængen og tvang ham til at vise os den. Jeg ved ikke, om der var blod på den; jeg synes, at jeg så noget på det linned, den var svøbt ind i, og jeg følte alt mit blod strømme til mit hjerte. Jeg besvimede, hvilket var meget

ufornuftigt og meget uheldigt; men jeg tror ikke, at de anede noget. Da jeg så hr. Olivier igen, kunne jeg naturligvis ikke lade være at takke ham for, hvad han havde gjort for mig; men lige som jeg ville tale til ham, gav jeg mig til at græde som et barn. Jeg ved ikke, hvorfor jeg ikke havde kunnet overvinde mig til at takke ham i min tantes nærværelse; måske var det en mindre rigtig følelse, der fik mig til at vente til et øjeblik, hvor jeg var alene med ham. Jeg ved ikke, hvilken fejl jeg derved begik, men alligevel har jeg altid bebrejdet mig det som en forstillelse imod min tante. Jeg troede, at jeg ville være mindre genert over for én alene end over for to. Men det var endnu værre, det var, som om jeg skulle kvæles, og jeg blev ganske forvirret; jeg mærkede ikke, at Olivier trykkede mine hænder. Da jeg havde samlet mig igen, var mine hænder inden i hans, og han sagde flere ting til mig, som jeg ikke forstod. Jeg ved kun, at han sagde, idet han gik: 'Min kære miss Mowbray, jeg er rørt over Deres venskab; men det er i sandhed ikke værd at græde for den rifts skyld!' Fra den tid har hans opførsel mod mig været ganske anderledes end før, og han har vist en godhed og velvilje imod mig, som ganske har vundet mit hjerte. Han lærer mig mange ting, han retter mine tegninger, han musicerer med mig, og min tante synes at være glad over at se os være så fortrolige mod hinanden. Hun lader os ride sammen; hun tvinger os til at give hinanden hånden til forsoning, når vi, som det undertiden hænder, midt i vor spøg kommer i disput og bliver lidt uenige. Jeg stod på sådan en god fod med ham, jeg var lykkelig, og jeg var forfængelig nok til at tro, at han

> elskede mig. Han sagde det i det mindste til mig, og jeg troede, at når man kun holdt af hinanden som venner, og man for resten passede sammen hvad formue og opdragelse angik, da var det ganske ligetil, at man ægtede hinanden. Min tantes opførsel syntes også at berettige mig til dette håb, og jeg troede, at de fandt mig for ung endnu til at tale til mig om det. I disse tanker var jeg så lykkelig, som det er muligt at være, og ønskede intet på denne jord uden, at denne eksistens måtte blive ved at vare. Men ak! denne drøm er tilintetgjort, og fortvivlelsen har fra i morges af …"

Her var brevet blevet afbrudt ved lady Mowbrays ankomst.

Metella lod brevet falde og skjulte sit ansigt i sine hænder; hun fordybede sig i mørke grublerier. Således blev hun siddende indtil over midnat, idet hun anklagede sig for at være årsag til ulykken og forgæves søgte et middel imod den. Endelig gav hun efter for en instinktmæssig trang og gik til sin nieces værelse. Alle husets beboere sov, vejret var udmærket smukt, månen belyste hele facaden på slottet og kastede stærke lysninger ind i gallerierne, hvor alle vinduerne stod åbne. Metella gik langsomt og lydløst gennem dem, som en skygge, der glider langs med murene. Pludselig stod hun lige overfor Sarah, som med nøgne fødder og i en natdragt af hvidt musselin kom hende i møde; de blev først opmærksomme på hinanden, idet de begge gik forbi et stærkt oplyst hjørne af muren. Lady Mowbray blev forundret og trådte nærmere for at overbevise sig om, at det var Sarah; men da den unge pige så den høje, blege kvinde, hvis lange kjole af sort fløjl slæbte efter hende på galleriets stengulv, blev hun betaget af angst. Denne

mørke, tavse skikkelse lignede hendes tantes sædvanlige skikkelse så lidt, at hun troede at se et spøgelse, og hun var nær ved at tabe bevidstheden; men da hun hørte lady Mowbrays stemme, blev hun straks beroliget, endskønt den udtrykte kulde og strenghed.

"Hvad gør du her på denne tid, Sarah? Hvor vil du hen?"

"Til Dem, tante!" svarede Sarah uden at betænke sig.

"Kom, mit barn," sagde lady Mowbray, idet hun tog hende under armen.

I tavshed gik de tilbage til lady Mowbrays værelse. Nattens skønhed og nattergalens muntre sang dannede en sørgelig kontrast med den dybe bedrøvelse, disse to kvinder var overvældede af.

Lady Mowbray lukkede dørene og førte sin niece ud på altanen foran sit værelse. Der satte hun sig på en stol, og lod den unge pige sætte sig på en taburet ved hendes fødder; hun lagde hendes hoved i sit skød og tog hendes hænder inden i sine, som Sarah dækkede med kys og tårer.

"O! min tante! min kære tante! tilgiv mig, jeg er strafværdig ..."

"Nej, Sarah, du er ikke strafværdig; jeg har kun én bebrejdelse at gøre dig, og det er, at du ikke har haft tillid til mig. Din tilbageholdenhed har forårsaget hele ulykken, mit barn; nu må du være åbenhjertig, du må sige mig alt ... alt, hvad du ved."

Lady Mowbray følte en dødelig angst, idet hun udtalte disse ord; og hun følte, at hendes pande dækkedes med sved, mens hun ventede på sin nieces svar. Havde Sarah opdaget, under hvilket navn Olivier levede, eller i det mindste havde levet hos hende i flere år? Lady Mowbray vidste ikke, hvilken grund Sarah

kunne have til at give slip på et håb, hun i lang tid hemmeligt havde næret, og hun ventede med skælven at høre bebrejdelser af hendes mund, som hun troede at fortjene. Hendes hjerte blev befriet fra en uhyre byrde, da Sarah stille sagde til hende: "Ja, kære tante, jeg vil sige Dem alt; hvorfor har jeg ikke før sagt Dem mine ufornuftige tanker? De ville da have afholdt mig fra at overgive mig til dem; for De vidste, at Deres søn ikke kunne ægte mig."

"Men, Sarah, hvilke grunde har du til at tro det? ... Hvem har sagt det?"

"Olivier," svarede Sarah. "Da vi i morges red i parken og talte sammen om ligegyldige ting, kom vi tæt hen til det gitter, som adskiller den fra landevejen. Der kom just et brudefølge forbi, og vi standsede for at betragte de nygifte; jeg gjorde den bemærkning, at de så frygtsomme ud. – 'De ser nedslåede ud,' sagde Olivier. 'Og hvorfor skulle de ikke gøre det? Hvilke dum og elendig ting er ikke en bryllupsfest?' – 'Hvad?' sagde jeg, 'ville De da have, at man skulle gifte sig hemmeligt? Det ville være endnu mere bedrøveligt.' – 'Jeg ville have, at man slet ikke skulle gifte sig,' svarede han, 'hvad mig angår, hader jeg giftermålet, og jeg vil aldrig gifte mig.' – O! kære tante! disse ord var mig som et dolkestik i hjertet; men de forekom mig tillige så besynderlige, at jeg vovede at tage til genmæle, og sagde ligesom for spøg: 'De ved nok ikke rigtigt, hvad De vil gøre.' Han svarede mig meget hurtigt, og lige som om han frygtede for, at jeg skulle være i uvished om det: 'De kan stole på, hvad jeg siger, miss; jeg har lovet det for Gud, og jeg skal holde mit løfte.' Skamfuldhed og smerte bragte mig til at forstumme; og jeg har hele dagen forgæves bestræbt mig for at skjule min fortvivlelse."

Sarah brast i gråd. Metella, der følte sig befriet fra en frygtelig uvished, var i nogle øjeblikke ufølsom for sin nieces smerte. Olivier elskede ikke Sarah! Forgæves elskede hun ham, forgæves var hun ung, rig og smuk; han ønskede ingen anden kærlighed, ingen anden huslig lykke, end den, han havde nydt hos lady Mowbray. Idet hun et øjeblik lod sig beherske af en egenkærlig taknemmelighedsfølelse, idet hendes hjerte nød en hemmelig triumf, lod hun den stakkels Sarah græde og glemte, at hendes sejr havde medført et offer. Men hendes grusomhed varede ikke længe; lady Mowbrays kærlighed til Olivier havde sin kilde i et varmt hjerte, der var åbent for alle gode følelser. Hun elskede Sarah næsten lige så højt som Olivier; hun elskede hende, som en moder elsker sin datter. Synet af hendes smerte pinte Metella: hun havde megen uret at bebrejde sig; hun burde have forudset følgerne af dette fortrolige forhold, der mere og mere havde udviklet sig mellem de to unge. Allerede én gang havde naboernes ondskab givet hende et eksempel på de slemme følger, dette forhold måtte have; hun havde ikke givet agt på dette vink, og nu var Sarahs ro i endnu større fare end hendes rygte.

Hun trykkede hende grædende til sit bryst, og drevet af den medlidenheds- og ømhedsfølelse, der i det første øjeblik bemægtigede sig hende, tænkte hun på at ofre hende sin kærlighed.

"Nej," sagde hun, vildledet af sin eksalterede ædelmodighed, "Olivier har intet løfte gjort; han er fri, han kan ægte dig; lad ham gøre dig lykkelig, jeg skal give jer min velsignelse; jeg skal ikke modsætte mig de to væsners forening, som er det kæreste, jeg har i verden."

"Oh! jeg tror det gerne, min kære tante!" udbrød Sarah, idet hun igen kastede sig om hendes hals, "men det er ham, som ikke elsker mig! Hvad er der at gøre ved det?"

"Har han da sagt dig, at han ikke elsker dig? Har han sagt dig det, Sarah?"

"Nej, men hvorfor siger De da, at han ikke er bundet? O! måske han virkelig er det. Han har en eller anden grund, som De ikke kender! Han elsker en anden kvinde, han er måske hemmeligt gift!"

"Jeg skal spørge ham, jeg skal få hans tanker at vide," svarede Metella; "jeg skal gøre alt, hvad der står i min magt, for dig, min pige. Hvis jeg intet kan udrette, skal du i det mindste beholde min kærlighed."

"Oh ja, min moder! altid! altid!" udbrød Sarah, idet hun kastede sig for hendes fødder.

Beroliget ved sin tantes dristige løfter gik Sarah lidt senere tilbage til sit værelse. Metella bragte hende selv til sengs, gav hende en beroligende mixtur og forlod hende ikke, førend hun havde ophørt at sukke i søvne, således som børn gør, når de grædende falder i søvn, for de hulker da endnu halvt i drømme.

Lady Mowbray sov ikke; hendes uro var vel for en del hævet, men i andre henseender var hun endnu et rov for tusinde bekymringer, og hun så ingen udvej af den vanskelige stilling, hun havde bragt den stakkels Sarah i. Den tanke at foreslå Olivier at ægte hende, havde ikke kunnet fæste sig i hendes sjæl; hun kunde vel overvinde den skinsyge, som hun i over et år så heltemodigt havde kæmpet imod; men der er forhold i livet, som bliver lige så hellige, som om loven selv havde sanktioneret

dem, og Olivier selv ville ikke have kunnet glemme, at han havde betragtet Sarah som sin datter.

Da hun ikke var i stand til ved sin egen hjælp at komme ud af denne forvirring, besluttede hun at vente nogle dage med at tage en bestemmelse. Hun søgte at få sig selv til at tro, at Sarahs lidenskab måske ikke var så alvorlig, som den unge pige i sine romantiske bekendelser gjorde den; og endelig kunne Olivier, ved at vise kulde imod hende, helbrede hende bedre for den end alle fornuftgrunde. Den næste dag sagde hun til Sarah, at hun havde overvejet sagen, og at resultatet af hendes overvejelser var, at det var umuligt at spørge Olivier om hans hensigter og forlange en forklaring på de ord, han havde ytret den forrige dag, uden at lade ham ane det indtryk, de havde gjort på miss Mowbray og lade ham ane, hvor vigtige de var for hende. – "I et sådant forhold som det, du befinder dig i til ham," sagde hun, "er det første og vigtigste ikke at tilstå, at du elsker, men at vide, om man elsker dig."

"O! visselig, min tante," svarede Sarah rødmende.

"Jeg behøver uden tvivl ikke at appellere til din undseelse og din selvfølelse, mit barn; begge bør indgyde dig megen forsigtighed og give dig megen selvbeherskelse."

"Ja, bestemt, min tante!" svarede den unge englænderinde med en blanding af stolthed og smerte, som gav hende lighed med et billede af en kvindelig martyr.

"Hvis min søn virkelig er forpligtet til cølibatet ved et eller andet bånd, som han ikke en gang kan betro mig, da vil det rigtignok være nødvendigt, at I skilles."

"O!" udbrød Sarah forskrækket, "vil De jage mig bort fra Dem? Skal jeg vende tilbage til klostret eller til England? Langt

fra ham, langt fra Dem, kære tante! ganske alene! – O! Jeg vil dø af det! Efter at der er vist mig så megen kærlighed!"

"Nej!" sagde Metella i en alvorlig tone, "jeg vil aldrig forlade dig, jeg er nødvendig for dig; vi er bundet til hinanden for hele livet."

Ved disse ord lagde hun begge sine hænder på Sarahs blonde hoved, idet hun hævede sine øjne mod himlen med en højtidelig og mørk mine. Idet hun opofrede sig for dette sit adopterede barn, mærkede hun, hvor hårde de pligter var, hun havde påtaget sig overfor hende, da hun for hendes skyld måske måtte give afkald på sit livs lykke, samværet med Olivier.

"Du må i det mindste love mig," vedblev hun, "at du, hvis det ikke lykkes mig, efter at have gjort for din lykke alt, hvad der står i min magt, at lukke dette sår i dit hjerte, du da selv vil gøre alt muligt for at helbrede dig. Har jeg et sværmersk og stivsindet barn for mig eller en ung pige, der har styrke og mod?"

"Har De mistillid til mig?" spurgte Sarah.

"Nej, jeg har ikke mistillid til dig: du er en ægte Mowbray; du må forstå at lide i tavshed. Gå nu og sæt dit hår, Sarah! og stræb efter at være lige så omhyggelig for dit toilette, lige så rolig i din holdning, som sædvanlig. Vi vil vente endnu nogle dage, inden vi afgør vor skæbne. Sværg mig til, at du ikke vil skrive til nogen af dine veninder, men at jeg skal være din eneste fortrolige, din eneste rådgiver, og at du vil stræbe efter at være min ømhed værdig."

Sarah svor grædende at gøre alt, hvad hendes tante ønskede. Men trods alle hendes anstrengelser var hende sorg så synlig, at Olivier straks bemærkede den. Han betragtede lady Mowbray

og så den samme forandring på hendes ansigt. De sandheder, som han uklart havde skimtet, stod nu klare for hans ånd; de tanker, der, ligesom brændende flammer, hyppigt havde gennemfaret hans hjerne, kom igen, og fortærede ham. Han blev forskrækket over, hvad der foregik i ham og om ham; han tog sin bøsse og gik ud. Efter at have dræbt nogle uskyldige dyr, kom han noget styrket hjem; han fandt de to kvinder mere rolige, og aftenen gik stille hen. Når man er vant til at leve sammen, når man har forstået hinanden så vel, alle det private livs ideer, alle dets interesser i lang tid har været fælles, da er det næsten umuligt, at det henrivende forhold kan sønderbrydes straks ved det første stød. I de påfølgende dage vedblev derfor endnu dette inderlige forhold, hvis ro ingen af de tre ved egen fejl havde forstyrret. Ikke desto mindre forstørredes såret i deres hjerter endnu mere. Olivier kunne ikke mere tvivle om Sarahs kærlighed til ham; han havde altid før forjaget tanken om det, men nu sagde alt ham det, og ethvert blik af Metella, hvilket end udtrykket i det var, gav ham en uimodstridelig bekræftelse på det. Olivier havde så megen ømhed for sin adoptivmoder; han havde ved hendes side følt en så rolig og velgørende kærlighed, at han ikke havde troet sig i stand til nogen stærkere lidenskab end denne. Han havde derfor ganske trygt udsat sig for den fare at have en i sandhed englelig skabning i søsters sted. Mens hans følelser for Sarah bestandig blev mere levende, lykkedes det ham at berolige sig ved den tanke, at Metella endnu var ham lige så kær; og heri bedrog han sig heller; kun trådte, med hensyn til den ene, kærligheden i stedet for venskabet, og med hensyn til den anden havde venskabet indtaget kærlighedens plads. Den unge

mands hjerte var så uerfarent og så ildfuldt, at han ikke kunne gøre sig regnskab for, hvad han følte.

Men da han troede at have fået vished om det, tingede han ikke med sin samvittighed: han besluttede at rejse bort. Sarahs sørgmodighed, hendes beskedenhed og blidhed, hendes tilbageholdne hengivenhed, der dog var fuld af ædel selvfølelse, begejstrede ham. Let modtagelig for indtryk, som han var, vidste han, at han ikke længe ville være herre over sin hemmelighed, og da han desuden så, at Metella havde anet hans beslutning, blev den herved aldeles urokkelig.

Lady Mowbray kendte virkelig alt for godt alle nuancerne i hans karakter, alle trækkene i hans ansigt, til at hun ikke, måske endog før han selv, skulle have gennemskuet hans følelser for Sarah; det var det sidste stød for hende; for trods hendes godhed, hendes beredvillighed til at opofre sig, hendes fornuft, elskede hun dog endnu Olivier ligesom i de første dage. Hendes opførsel imod ham havde antaget denne værdighed, som tiden, der helliggør følelserne, nødvendigvis måtte påtrykke den; men denne ulykkelige kvindes hjerte var lige så ungdommeligt som Sarahs. Hun var nær ved at blive afsindig af kummer og uvished. Burde hun lade sin niece være udsat for en gensidig lidenskabs farer? Burde hun begunstige et giftermål, som syntes hende at stride mod den sunde følelse for det sømmelige og rette? Men kunne hun sætte sig imod det, hvis Olivier og Sarah begge ønskede det? Man måtte dog have en forklaring, man måtte rive sig løs fra disse forviklede forhold, spørge Olivier om hans hensigter; men under hvilket navn? Var det Oliviers fortvivlede elskerinde eller Sarahs fornuftige moder,

der skulde afæske ham en forklaring, som var så vanskelig at give?

En aften talte Olivier om, at han ville gøre en rejse til Lyon, som skulle vare nogle dage. Lady Mowbray modtog i den fortvivlede stilling, hun var bragt, denne nyhed med glæde, som en frist, der blev tilstået hende i hendes lidelser. Den følgende dag lod Olivier sin hest sadle for at ride til Geneve, hvor han ville tage postbefordring. Da han tog afsked med damerne, kyssede han for første gang i sit liv Sarah på hånden, hvorover hun blev så forvirret, at hun ikke vovede at se på ham; Metella derimod betragtede ham opmærksomt; han var meget bleg og rolig, som en mand, der modigt opfylder en hård pligt. Han omfavnede lady Mowbray, og da syntes hans kraft at svigte ham, tårer rullede ned ad hans kinder, og hans hånd rystede krampagtigt, idet han stak hende et tårevædet brev i hånden ...

Han styrtede ud, steg til hest og red bort i galop. Metella blev stående på slotstrappen, indtil hun ikke mere kunne høre hans hests trampen. Da lagde hun den ene hånd på sit hjerte og knugede brevet sammen i den anden; nu følte hun, at alt var forbi.

Hun gik ind i salen igen. Sarah bøjede sig ned over sit sytøj og lod, som om hun arbejdede, for at bevise Metella, at hun havde mod og forstod at holde sit løfte; men hun var lige så bleg som Metella og følte, ligesom hun, ikke mere sit hjertes slag.

Lady Mowbray gik igennem salen uden at sige et ord til hende; hun gik op på sit værelse og læste Oliviers brev.

> "Jeg rejser; De ser mig ikke mere; måske når år er forløbet ... når miss Mowbray er gift! Spørg mig ikke,

hvorfor jeg forlader Dem; hvis De ved det, så tal aldrig til mig om det!"

Metella troede, at hun skulle dø, men hun erfarede, hvilken kraft naturen har til at modstå sorgen. Hun kunne ikke græde; det var hende, som om hun skulle kvæles; hun havde lyst til at knuse sit hoved imod muren; hun tænkte på Sarah og blev et øjeblik grebet af had og raseri.

"Forbandet være den dag, da du trådte ind i mit hus," udbrød hun. "Den beskyttelse, som jeg har lovet dig, er kommet mig dyrt til at stå."

Hun hørte Sarah nærme sig, og hun blev straks rolig igen; synet af denne elskværdige skabning vakte hendes kærlighed igen, og hun strakte sine arme ud imod hende.

"O! min Gud! Hvad er der sket os?" råbte Sarah forskrækket. "Min tante, hvor er Olivier taget hen?"

"Han rejser for sit helbreds skyld," svarede lady Mowbray med et melankolsk smil; "men han vil komme tilbage igen; lad os imidlertid ikke tabe modet, lad os blive sammen, og elske hinanden rigtig meget."

Sarah vidste at holde sine tårer tilbage; Metella førte al sin kærlighed over på hende. Olivier kom aldrig igen. Sarah fik aldrig at vide hvorfor.

Om "Metella"

Forfatter: George Sand (1804-1876).
Org.udgave: *Metella.* I *Revue des Deux Mondes*, Paris 15. oktober 1833.
Denne udgave baseret på: Føljeton i *Portefeuillen* for 1839, hæfte 50-52, og en senere, bearbejdet version af samme oversættelse i *Østsjællands Folkeblad* 21. december 1910 – 3. januar 1911. Oversætteren er ikke oplyst.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Her efter stålstik signeret "Schaepkens" (der er flere mulige af dette navn i perioden) i Heinrich Laube: *George Sand's Frauenbilder.* Belgische Gesellschaft des Buchhandels/Hauman und Co., Bruxelles 1845.

ISBN 978-87-7628-149-6
1. ebogsudgave

© 2025 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

Linje: 1/12 tomme eller ca. 2 millimeter. *Red.anm.*